

L'ESCALA

XVIII

APLEC

de la SARDANA

4.3
i EmA
ala)
APL

VILA
muja

CUENTA
UNICA

BANESTO

**BANC
ESPANYOL
DE CREDIT**

ESTEM A LA VOSTRA DISPOSICIO A

L'ESCALA

Carrer Maranges, 17

Telèfons 77 07 50 - 77 07 54

SERVEI MUNICIPAL D'AIGUES

SAUR, Sociedad de Abastecimientos Urbanos y Rurales, S.A.

C/. Llebeig, 1 - 17130 L'Escala - Tel. 77 16 24

Amics Sardanistes,

Enguany el XVIII Aplec de la Sardana de L'Escala, que celebrem el 30 de maig, és dedicat per part de la secció sardanista del C.E.R. a la vila de l'Armentera, població que per la seva condició de no costanera no va ser homenatjada en aquell Aplec dedicat als pobles de la Costa Brava.

Com diuen en el món sardanístic, l'Escala i l'Armentera ballen les sardanes "de primera" pels motius per tots coneguts de ballar els curts amb els braços enlaire, tradició que pràcticament només mantenen ambdues poblacions.

Per tant, confio que per aquest motiu i per altres lligams, a més dels sardanístics, que escalencs, armenterencs i amants de la sardana, acudiu tots al nostre Aplec.

Benvinguts, doncs, al XVIII APLEC DE LA SARDANA DE L'ESCALA i rebeu, mentrestant, la meva més cordial salutació.

Joaquim Ballesta i Ros
President del
CER L'ESCALA

DES DE 1892

Sastreria

Vilabrú

C/. Port, 30

Tel. 77.02.21

L'ESCALA

LLIBRERIA BONADA

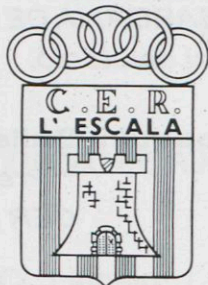
(al costat del Supermercat Bonada)
c/ Palau, 5

RIELLS - L'ESCALA
tel. 10 41 08

Nova gestió - Obert tot l'any

Els ofereix els serveis de:

- Llibres en català per a adults i nens.
- Premsa nacional i estrangera.
- Fotografia - Tabacs - Papereria
- Joguines - .
- Traduccions, fax i fotocòpies.

LA JUNTA DEL CENTRE ESPORTIU I RECREATIU L'ESCALA
DESITJA A TOTS ELS SOCIS UN BON APLEC

BAR - CAFETERIA C.E.R.

gaudeix del nostre ambient

TAPES - ENTREPANS - GELATS

C/. Garbí, 6
Tel. 77 04 30
L'ESCALA

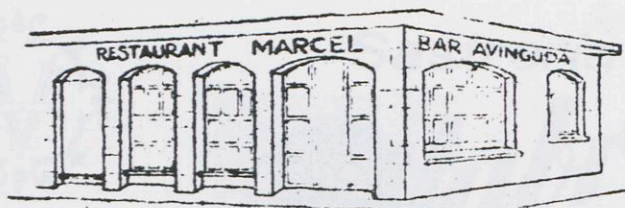

Benvolguts amics de l'Escala,

Si una forma hi ha d'escaient i bella en la qual simbolitzar els estrets llaços existents de sempre entre l'Escala i l'Armentera, aquesta és sens dubte la sardana. No podia, doncs, tocar una fibra més sensible dels armenterencs -tant conscients dels nombrosos vincles de caràcter familiar, laboral i cultural que ens uneixen a vosaltres- la iniciativa de dedicar el present Aplec de la Sardana de l'Escala a la nostra població.

És en nom dels meus conciutadans que us dono les gràcies i us expresso el nostre desig que, com fins ara, ens puguem donar les mans i continuar col.laborant amb pau i harmonia en el progrés mutu, com també, juntament amb les poblacions veïnes, en el de tota la comarca.

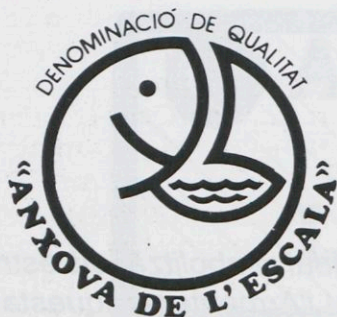
Narcís Roquera
Alcalde de l'Armentera

RESTAURANT MARCEL

Avda. Girona, 60 - Tel. (972) 77 07 23 - 17130 L'ESCALA (Girona)

BAR AVINGUDA

ANXOVES DE L'ESCALA

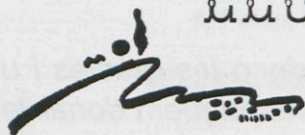
J. CALLOL I FILLES

FILL DE J. CALLOL I SERRATS

SALAONS SOLES

SALAONS FIGUERES

ANXOVES EL XILLU

LLUIS PRETEL I HEREDIA

JARDINER

CONSTRUCCIÓ, NETEJA I MANTENIMENT

PUIG D'EN LLOP, 16 - TEL. (972) 77 10 39 - 17130 L'ESCALA (Girona)

Banc Sabadell

Enguany la secció Sardanista del Centre Esportiu i Recreatiu l'Escaladeu, ha acordat dedicar el XVIII Aplec de la Sardana de l'Escaladeu al poble veí de l'Armentera.

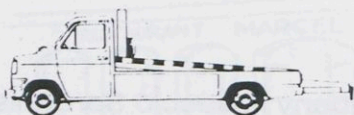
Són molts els llaços d'unió, els punts de trobada entre l'Armentera i l'Escaladeu. L'Armentera és un poble ric enclavat en terrenys molt fèrtils del curs més baix del fluvià, que viu bàsicament de l'Agricultura, limítrof amb l'Escaladeu però que, per raons històriques, no té sortida cap a mar. Les platges de l'Armentera són, doncs, les platges d'Empúries. L'Armentera va formar part del Comtat d'Empúries el segle XVII fins que es convertí en poble reial. Són nombrosos també, els escalencs que tenen els seus orígens familiars a l'Armentera, la qual cosa constata una relació humana, un fluxe històric entre l'Escaladeu i l'Armentera. I encara hi ha un altre element que ens uneix, que ens dona una personalitat pròpia i que justifica que l'Armentera sigui la protagonista del nostre Aplec: La manera de ballar la sardana. Si molt no m'erro, l'Armentera i l'Escaladeu són les dues úniques poblacions en les que es ballen els curts amb les mans aixecades. No és estrany veure armenterencs i escalencs ballant junts la mateixa sardana tant a l'Aplec de l'Escaladeu com a les respectives Festes Majors o a les ballades de sardanes de l'estiu a la platja.

Veus molt més autoritzades que no pas la meua analitzaran i explicaran les raons històriques que fan possible aquesta coincidència entre les nostres dues poblacions i que no es dona a cap altre municipi, ni veí ni llunyà. Recordo el llibre publicat fa anys pel mestre escalenc Lluís Albert titulat "Contra la falsa Sardana" i que potser l'Aplec d'enguany seria una bona ocasió per tornar-lo a difondre.

Espero i desitjo que aquesta encertada decisió del C.E.R. serveixi per conèixer-nos millor, per refermar encara més la nostra amistat i per lluitar plegats per un futur més prósper per les nostres respectives poblacions.

Armenterencs, benvinguts al XVIIIè Aplec de la Sardana de l'Escaladeu.

Rafel Bruguera i Batalla
ALCALDE DE L'ESCALADEU

GRUA L'ESCALA - SERVEI PERMANENT 24 H.

XAVIER PÉREZ
Assistència en carretera

Carrer Ter Vell, 36
(Urb. Camp dels Pilans)
Tel. 972 - 77 18 15

Avgda. Girona, 59
Tel. 972 - 77 23 51
17130 L'ESCALA (Girona)

**FRUITES
GONZALEZ**

C/. Closa d'en Llop - Nau 4 - Tel. 10 31 16 - L'ESCALA

AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA

A. P. A. S.L.

Tel. 77 00 81 - 77 08 41

Fax 77 03 98

L'ESCALA

KIROS

GABINET DE MASSOTERÀPIA
I DRENATGE LIMFÀTIC EMIL VODDER

Martha Marcenaro

DIPLOMADA EN DRENATGE LIMFÀTIC
PER LA UNIVERSITAT DE TOULOUSE

Tel. 77 00 09 (hores convingudes)
carrer Enric Serra, 52 - baixos
17130 L'ESCALA - Alt Empordà (Girona)

FERRETERIA

CLOS - Electrodomèstics

Electricitat - Sanitari - Pintures

● **Camping Gas**

Closa d'en Llop, 7

Tel. 77 09 18

17130 L'ESCALA

(Girona)

L'Armentera.

Vista parcial des del campanar amb la plana al fons.

**vacances
l'escala**

Avgda. Riells, 14 ☒ n.º 5
Tel. 972 - 77 09 74
Fax - 972 - 77 10 23
17130 L'ESCALA

Bamby

JUGUETERIA - PAPERERIA
DIARIS i REVISTES

Ave Maria, 19 - Tel. 77 00 13
17130 L'ESCALA

ELECTRICITAT
AIGUA
GAS
CALEFACCIO
AUTOMATISMES
RECS PER ASPERSIO
AIRE CONDICIONAT

Instal·lacions

Josep ALECH

c/ Romans, 21 • Telèfon 5033 84 • 17600 FIGUERES

TALLERS PLAJA
UN SERVEI COMPLET PER A L'AUTOMÒBIL

GARATGE MECÀNIC - ELÈCTRIC
PLANXISTERIA I PINTURA
BOTIGA DE RECANVIS
I ACCESSORIS

Ctra. Closa d'en Llop, s/n. - Tel. 77 05 91
L'ESCALA

HOTEL NIEVES MAR
(RESTAURANT CASA NIEVES)

PASSEIG MARÍTIM, 8 - ☎ (972) 770300
FAX (972) 103605
17130 L'ESCALA
(Girona)
Costa Brava

grisjeans
L'ESCALA

STA. MÀXIMA, 11 - TELF. 77 01 79

FUSTERIA D'ALUMINI

Vicente Clemente Suazo

C.I.F. 7419496-H
c. Ribera, 53 - Tel. (972) 77 04 67
17130 L'ESCALA (Girona)

Restaurant

"El Cargol"

Carrer El Port, 45
Telèfon 77 02 60
L'ESCALA (Costa Brava) - GIRONA.

Marta Folch i Geronès
Pubilla de la Sardana de L'Escala 1992

Comercial
sanimat sa

SANITARIS
CERAMIQUES
MOBLES DE CUINA

Grup **GAMMA**

c/. Lleida, 10 - Tel. 77 04 14 - L'ESCALA

SNACK BAR

GALAN

PLATS COMBINATS

Corriol de L'usac
Teléfon 77 01 40

L'ESCALA

VIAJES
ESCALATOUR, S.L.

AGÈNCIA D'ASSEGURANCES GRUP VITALICI

c/. Camí Ample, 2
Tel. 77 02 18
L'ESCALA

Passeig de Catalunya
Tel. 75 93 79
TORROELLA DE MONTGRI

Gimnàs per homes, dones i nens
Avinguda Girona, 34 - 17130 L'ESCALA (Girona)

Carretera Palafrugell, s/n
Teléfon 77 03 47
L'ESCALA

Perruqueria
Imperi

unisex

Avgda. Montgó, 27 - Tel. 771003
17130 L'ESCALA (Girona)

VINS i LICORS
PAVI

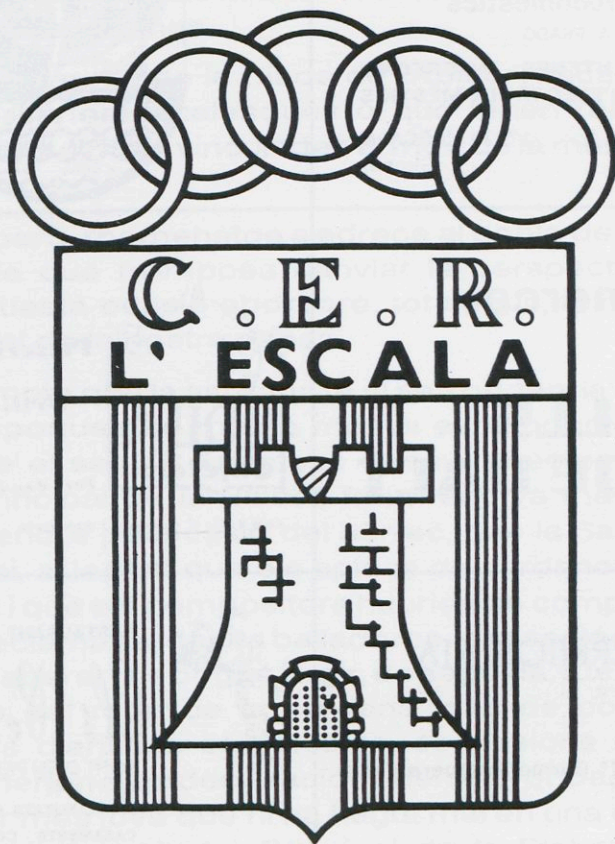
Avda. Montgó, 37
Telf. 77.25.27

L'ESCALA

Alimentació
CARME

Carrer Picasso, 4
Teléfon 77 07 33

L'ESCALA

XVIII APLEC DE LA SARDANA

Organitzat pel C.E.R. l'Escala

Lindan

Electrodomèstics

A. PRADO

ALARMES - ANTENES - INTERFONS
REPARACIÓ D'ELECTRODOMÈSTICS

Plaça Rei Martí, 8 17130 L'ESCALA
Tel. 77.04.90 (Girona)

Supermercat

RIELLS DE DALT

Pizzeria-Geladeria

Grill-Creperia

Port d'en Ferris, 1 - L'Escala

ABIERTO: 12 mañana a 3 madrugada

CB

PERRUQUERIA

Mª Carme Bruguera Viñas

carrer Codolar, 26 - Tel. 10.36.48
17130 L'ESCALA (Girona)

RESTAURANT - MARISQUERIA

Els Pescadors

PORT D'EN PERRIS, 3
TEL. 77 07 28

ESPECIALITATS MARINERES

CASAMENTS - COMUNIONS - APATS

DAVANT DEL MAR

OBERT TOT L'ANY

CALEFACCIO I AIRE ACONDICIONAT

BUGADERIA - AUTOSERVEI

DOLMON

Carrer Codolar, 20
Tel. 77 00 15

L'ESCALA

FUSTERIA

Esteve Ribas

c/ Riera, 50

Tel. 77 05 37

L'ESCALA

LA SARDANA AVUI EN DIA

Com a col.laboradora assídua del llibret-programa dedicat a l'Aplec de la Sardana de l'Escala torno a ocupar, una vegada més, una de les seves pàgines.

Cada any, amb motiu de la Diada de l'Aplec, l'Escala ofereix un guardó a persones escalenques o que tenen relació amb la nostra vila, normalment vinculades al món de la música, el cant o la dansa.

Aquest any, però, l'homenatge s'adreça al poble de l'Armentera, circumstància que m'imposa canviar la perspectiva del meu escrit. En aquesta ocasió abordaré, tot seguit, el relat sobre la situació actual de la nostra dansa.

Tenint en compte que la sardana té el seu origen, la seva història i les seves èpoques de més o menys esplendor vull ressaltar que, des que el senyor Francesc Cassú, director de la cobla-orquestra Principal de la Bisbal, fa un any va manifestar, poc abans de prendre possessió del càrrec, que la Sardana pateix una greu crisi, al·legant que els aplecs de sardanes són llargs i pesadíssims i que els compositors haurien de complaure més el públic, que reclama sardanes balladores, la reacció dels entesos no es va fer esperar i es pogué llegir, de seguida, a la premsa, que personalitats del món de la sardana, des de compositors a responsables d'entitats sardanistes, comissions organitzadores, etc. s'adherien a les declaracions del senyor Cassú, considerat el director més jove que hi ha hagut mai en una cobla i en els cent anys d'història de La Principal de la Bisbal. La majoria coincideixen a afirmar que un dels problemes més preocupants és la manca d'afició per part dels joves i apunten, com una de les possibles solucions, educar musicalment l'afició sardanista escollint sardanes d'una bona composició. Jo penso que la coincidència de les dues característiques per excel·lència de la sardana, bona qualitat i balladora, afavoriria les ballades; del contrari, el veritable aimant de la sardana sacrifica la qualitat abocant-se a les sardanes airoses i populars. Aquest aspecte, segons la meva opinió, hauria de ser estudiat a fi d'oferir als balladors un programa ben assortit de sardanes populars, reservant les altres per a sales de concert o simplement per a ser escoltades.

Que la sardana passa per uns moments de crisi és evident i són molts els sardanistes significatius partidaris de la seva renovació, encara que també hi ha el sector dels conservadors. Hi ha qui pregona que la sardana està malalta; altres ho fan més gros. Diuen que s'està morint. Jo no comparteixo l'opinió d'uns ni la dels altres, encara que penso que, d'uns anys cap aquí, les ballades compten amb poca gent jove i amb menys concurrència, davallada que, per mi, no significa que la sardana estigui malalta o agonitzant, sinó que, possiblement, reclama un canvi.

Si comparem la vida de "la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan" amb la d'una persona entendrem que, com aquesta, també té alts i baixos.

Es coneixen al llarg de la seva història èpoques d'esplendor i èpoques de decadència; però la sardana segueix dempeus com a típica dansa catalana arrelada al nostre poble i d'aquesta manera hem de procurar que continuï, si no, recordem les paraules del mestre-compositor Enric Vilà i Armengol, entusiasta de les noves generacions de dansaires: "quan veig tota la mainada que participa en els aplecs infantils m'adono que estem aconseguint un bon planter i que la nostra dansa té garantida la seva continuïtat". Aquestes paraules, pronunciades en ocasió de l'homenatge que l'Escala li va retre amb motiu de la diada de l'Aplec de la Sardana de l'any passat, em fan pensar que la seguretat del senyor Vilà podria ser una realitat si s'intentés sensibilitzar la mainada que dóna vida als aplecs infantils. Siguem també optimistes i si veiem en el sardanista l'ànima de la sardana farem tot el possible perquè es mantingui viva.

En aquest moment penso en l'article titulat "Perquè la sardana no es perdi" que la periodista escalenca Montserrat Pous i Sabadí va escriure al llibret de l'Aplec de l'Escala l'any 1.980 i veig clar que, amb visió de futur, la senyoreta Pous al.ludia a la necessitat de defensar i estimar la nostra dansa per part de les generacions que pugen, ressaltant que per aconseguir-ho és important que la coneixin i relacionin amb allò que els envolta. El seu toc d'atenció fou pioner d'un dels canvis d'imatge rotunds que exigeix actualment la sardana: la seva inserció a l'escola. Introduir-la als centres docents podria facilitar el seu coneixement i assegurar l'existència dels sardanistes en el futur.

També una de les principals resolucions per mantenir activa la nostra dansa podria ser l'escurçament de la seva tirada, tant en

els curts com en els llargs. La idea genial del malaguanyat mestre-compositor Josep Ventura i Casas, més conegut per Pep Ventura, l'avi Pep o en Pep de la tenora, que va allargar les composicions de sardana ideant l'actual sardana llarga, es podria invertir. Aquesta, a diferència de la curta o primitiva (vuit compassos curts i setze compassos llargs) pot tenir l'extensió que el compositor vulgui, llibertat que, al meu entendre, dona peu a un considerable nombre de sardanes massa llargues. Si a més d'aquesta particularitat es té en consideració l'estructura de la sardana llarga (dues tirades de curts, dues de llargs, dues de curts i quatre de llargs) és clar que la nostra dansa alegre i encisadora esdevé, en part, monòtona i repetitiva.

Opino que seria bo un canvi en aquest aspecte i proposaria com una possible solució la supressió de les dues tirades de compassos llargs que segueixen els dos contrapunts. D'aquesta manera les sardanes per a ballar tindrien doble duració que les de concert (dues tirades de curts i dues de llargs).

Fa anys que el malaguanyat escriptor català Josep Pla va establir la següent classificació definitiva de les sardanes: "De sardanes n'hi ha de dues classes, unes de bones i una considerable quantitat de dolentes". Jo, contrariant una mica l'opinió de l'esmentat escriptor, diria que totes les sardanes són boniques, encara que unes ho són més que altres. Probablement la meva visió va condicionada per l'apreciació que tinc de la nostra dansa, ja que si llegim la poesia "La Sardana" de Joan Maragall ens adonarem que tota valoració que es pugui fer de la sardana com a dansa és poca, deixant en una altra banda la gran varietat de sardanes que existeixen.

Seria interessant que tinguéssim un coneixement profund de la nostra dansa per estimar-la, valorar-la i entendre que l'anella que es forma quan els balladors s'agafen les mans afavoreix la unió entre els homes, indiferentment de la seva edat, cultura, raça o religió.

Aquesta dansa popular, de la qual no es coneix l'origen exacte, forma part del patrimoni cultural de Catalunya i del nostre folklore i és un signe d'identitat que els catalans no podem permetre que es perdi mai.

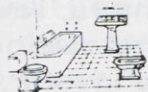
Pilar Pellicer, de Gispert
L'Escala, a 5 d'abril de 1993

SNACK - BAR CAN JOAN

Avinguda Ave Maria, 34 17130 L'ESCALA (Girona)

☎ (972) 10 36 50 - 77 18 85

ELECTRICITAT - FONTANERIA

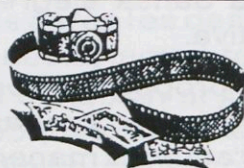

Ramon Pratsevall

c/. Germans Masferrer, 37

Telèfon 77 05 25

L'ESCALA (Girona)

Fotos Gildo

Laboratori Color - Revelat de rodets en 1 hora

Venda de Material Fotogràfic

Reportatges i Fotografies Carnet

Carrer, del Mar, 11

Telèfon 77 03 79

L'ESCALA

(Girona)

Jardin XIC, s. 1

C/. Closa del Llop, s/n.

Tel. 77.20.01 particular de 8 a 13 (i de 20 a 22)

FRUITES NÚRIA

Germans Puigbert

Avda. Montgó, s/n.

Avda. Riells, 2.

Camp d'en Rabassa, 3

Tel. (972) 77 09 62

Snack-Bar - Cafeteria

TREVI

Xamfrà: Sant Pere - Avi Xaxu

Tel. 77 16 01

L'ESCALA

Restaurante
Mesón del Conde
Sant Martí d'Empúries

Sant Martí d'Empúries

L'Escala - Tel. 77 03 06

AUTO ESCOLA MARINA

ESTEM AL VOSTRE SERVEI:

MARTI MORENO - EMILI SERRA - MIQUEL BAIX

Avda. Ave Maria, s/n Telèfon 77 06 78

L'ESCALA

L'Armentera.
Entrada a la població per la carretera de Viladamat.

ICENS

AGENTS D'ASSEGURANCES

COL·LEGIATS N.º
11.154 - 13.976
51.193

EXCAVACIONS BLANCH

EXCAVACIONS,
MOVIMENTS DE TERRES I
ENDERROCS

C/ Sant Briu, 73 - Apartat 231 - Tel. 77 07 98 - L'ESCALA

EXCAVACIONS
MONTGRÍ
s.l.

Ronda Països Catalans, 5 - Tel. 75 82 95
17257 TORROELLA DE MONTGRÍ (Girona)

FUSTERIA

Pere Coll

C/. Riera, 38
Teléf. 77 03 59

L'ESCALA

boutique

VILABRÚ

Carrer del Port, 14 - Tel. 77.06.73
Avinguda Montgó, 29 - Tel. 10.32.27

L'ESCALA - Costa Brava

PASTISSERIA · BOMBONERIA

Es complau en oferir-vos les seves escollides elaboracions

REPOSTERIA FINA
PASTES DE TE
PASTES SALADES I CANAPES
PASTISSOS GELATS I
GELATS ARTESANALS

i la seva especialitat
ESCALONS

c/ Maranges, 6 - Tel. 77 01 80 - L'ESCALA

GUANTER API
Agència immobiliària
assegurances

Avgda. Ave Maria, 18 - Tel. (972) 77 02 72 - Fax 77 01 57
Avgda. Riells, 46 - Tel. 77 00 40
17130 L'ESCALA

XIQUETS

ROBA PER MAINADA I JOVENT

C/. Puig Sureda, 48
Telf: 10 30 03

L'ESCALA

NO ELS ABAIXAREM !

La vila de l'Escala, per conducte de la comissió organitzadora, ha fet l'obsequi de dedicar l'Aplec de la Sardana d'aquest any a la de l'Armentera tenint en compte la proverbial amistat i els estrets vincles de diversa índole que tothora han unit ambdues poblacions. Gest que no s'ha de pendre de cap manera com un signe de preeminència respecte a la resta de poblacions veïnes, amb les quals sempre ha existit l'harmonia i una relació igual de bona.

Fins i tot, mireu quin cas! en el conjunt de pobles de la comarca, l'Armentera i l'Escala són els municipis que presenten més dissemblances. Això es fa patent al primer cop d'ull, àdhuc per al coneixedor superficial del país. Ens referim a les diferències en l'especte físic, naturalment. En efecte: l'Escala és poble de mar; l'Armentera, de terra. El relleu escalenc és accidentat a la costa i terra endins; el mateix nucli urbà es distingeix pels carrers amb forts pendents. La vegetació, llevat de la clapa de Cinclaus i alguna feixa d'hort, pel que fa als arbres és de domini del pi; antany abundava la vinya i l'olivera, i les plantes arbustives i herbàcies són les pròpies de la terra de l'aspre. L'Armentera és el domini absolut de l'horitzontalitat, de la terra argilosa d'al.luvió; no hi ha - no n'hi ha hagut mai si no és per a ornamentació, i encara- cap pi ni cap cep, ni cap olivera i les espècies arbòries són els arbres de ribera i els fruiters; la resta de plantes són les de cultiu: farratgeres, gramínies i lleguminoses. L'ocupació gairebé exclusiva de l'armenterenc és l'agricultura, mentre que la de l'escalenc és la pesca i les activitats que se'n deriven, el turisme i professions diverses. Aquests contrastos no són motiu de dissensions, ans al contrari, serveixen de conjunció perquè dues comunitats s'avinguin a la perfecció. En cap moment no s'han produït les rivalitats que tan sovint originen la discòrdia entre els veïnatges.

És l'ideal de les diferències que en comptes de desunir uneixen i que la sardana reflecteix de meravella: la diversitat que, conservant íntegra la personalitat de cada element que la constitueix, forma un sol cos coincidint en l'anhel comú.

L'Armentera.
Sardanes a la plaça.

I justament és en aquesta concepció de la sardana on l'Escala i l'Armentera s'han distingit particularment respecte a la resta del món sardanístic. Com és sabut, són practicament els únics llocs on ballem la sardana sense abaixar els braços. No pas per caprici, no pas per l'afany de singularitzar-nos o de fer-nos veure. Ho fem per convicció. Per això en volem donar l'explicació a aquells que per raó de l'edat en desconeixen l'origen i ens podrien titllar del que no som.

Els anys quaranta arribà a les nostres comarques la modalitat de ballar els curts de la sardana amb els braços estirats avall. Una forma estranya que no s'havia vist mai. Però més estranya va ser encara l'abdicació general davant una fórmula que de bon antuvi ja es veia decadent.

Tothom s'hi sotmeté sense preguntar-se per què, per pur mimitisme. Potser perquè feia esnob. I com sol esdevenir-se amb els vicis i mals costums, la innovació fou presa tan a la valenta que s'arribà a marcar-hi els curts del repartiment, amb què resultaven un seguit de cops de braç amunt i avall tan estrambòtics com fora de to. Sigui perquè l'exageració ho fos tant que fins cansés els més acèrrims, la veritat és que ha remès ostensiblement, però n'ha quedat el passar de curts a llargs amb un moviment sobtat i militar, la marcialitat i l'encarcament del qual no té res de sardanista.

No és estrany que partint d'una concepció deformada del que és i representa la sardana s'hi vagin succeint les aberracions com és ara la proliferació de colles exhibicionistes que no accepten ningú més (la veritat és que també fa por d'entrar-hi); això tampoc no fa sardanista i qui sap si és motiu perquè molta gent no se senti atreta per la dansa.

L'Armentera.
Sardanes de Festa Major a la Plaça.

I per acabar de desorientar el personal només faltava un congrés del sardanisme, més preocupat a buscar fórmules noves i estranyes que no pas a preservar els autèntics valors de la sardana.

Els sardanistes escalencs i armenterencs ens adonàrem de la degeneració que comportava abaixar els braços i no hi volguérem passar. Hi veiérem una posició malairosa d'ella mateixa, que anul·la l'expressivitat dels braços que tan important és en tota dansa; ens féu -i ens fa- la mateixa impressió depriment que causen els vençuts i els humiliats. No és el capteniment propi de la persona lliure que ha d'encarnar el sardanista.

És per això que mantenim els braços sempre alçats. Perquè la sardana fou concebuda així i així l'entendem, i per ara no hi ha cap innovació que l'hagi poguda millorar; si de cas li ha restat autenticitat. I és amb els braços estesos, oberts en senyal d'estimació, que oferim cortesament la mà a qui ens vulgui acompanyar a la nostra sardana.

I no els abaixarem!

Joaquim Armengol

L'Armentera. Temple parroquiàl.

PASTISSERIA - BOMBONERIA

MIQUEL AYMERICH
Maranges, 16 - Tel. 77.00.89 - L'ESCALA

PERRUQUERIA UNISEX

Carles

ESPECIALITATS EN TRACTAMENTS CAPILARS
CAIGUDA - CASPA - GRASSA

DIPLOMAT MÈTODE HENRI CHENOT

VENEDORS EN EXCLUSIVA DE:

PRODUCTES DE BELLESA NATURALS, SALS DE BANY,
EXTRACTES DE PLANTES, OLIS ESSENCIALS

PRODUCTES NO EXPERIMENTATS AMB ANIMALS

Enric Serra
Tel. 77.16.55

17130 L'ESCALA
Girona

● **BOSCH A.P.I.**

CONSTRUCCIÓ I VENDA DE CASES

Av. de Riells, 140 - Telèfon (972) 77 07 84 - Fax. (972) 77 06 16
C/. Enric Serra, 2 - Telèfon (972) 77 00 02
17130 L'ESCALA

Sports Líder

ESPECIALITAT

COPEJES I TROFEUS

Avda. Ave Maria
Telèfon 77 17 53

L'ESCALA - Costa Brava

RÀDIO - T.V.
ELECTRODOMÈSTICS

JOSEP M.ª GELI
«CAN FIDEL»

Carrer del Port, 39 - Tel. 77 00 98
L'ESCALA

CARNS I EMBOTITS

Jordi

Jordi Oliver Subirana

C./ Sant Pere, 34 - Tel. (972) 77 04 36

CARNISSERIA
CASAS

Plaça Víctor Català, 6 - Tel. 77 00 93
L'ESCALA

MOBILIARI I DECORACIÓ

**ESCALA
MOBEL**

Av. Riells, 26-28
Tel. 10 31 91
Fax 10 34 04

17130 L'ESCALA (Girona)

"LA SARDANA DE L'AVI" d'en Pere Bufill i Guanter

El dia 28 de juliol de 1945, a la jove edat de 22 anys, va morir un escalenc que hauria estat, ben segur, un excel·lent músic: en Pere Bufill i Guanter. Va ser una de les darreres defuncions per tuberculosi pulmonar a la nostra vila. Va morir intoxicat per unes injeccions de sals d'or, tractament que en aquella època era la teràpia més avançada que s'aplicava. Uns anys després, en descobrir-se l'estreptomicina, la tuberculosi es va pràcticament eradicar d'Europa, però durant segles aquesta malaltia -en bona part hereditària i molt contagiosa- va constituir un flagell de la humanitat.

Molts músics catalans en van ser víctimes, entre ells Pep Ventura i són a bastament coneguts els casos de compositors tan cèlebres com Mozart, Chopin i tants d'altres. Potser per això era creença que la tuberculosi aguditzava la sensibilitat musical.

El pare d'en Pere -que també s'ho deia- era sastre i tocava el violí d'afició. Vivien al 1r. pis de la casa núm.22 del carrer Dr. Puig-Sureda i en els baixos tenien instal·lat el taller. És la casa on ara viuen en Joan Plaza i el matrimoni Alaball-Nieto.

La mare d'en Pere, la Teresa Guanter i Lleonsí, era filla d'un matrimoni peraladenc que a les acaballes de segle s'havien establert de masovers al mas del paratge de Vilanera propietat de la família Casamort, en el qual ara hi ha els Tubau. El matrimoni Guanter va tenir nou fills. Aquesta prolífica parella va ser la fundadora de la nombrosa nissaga dels Guanter escalencs. L'hereu, en Jeroni, es va quedar al mas i en "Niceto" se'n va anar al mas de la Torre. Un altre germà, en Pepet, seria el pare de l'actual Ricard Guanter de l'agència immobiliària i la germana Lola va esdevenir la mare d'en Pepitus Salvat. Aprofito l'avinentesa per agrair a ambdós les presents dades familiars que m'han facilitat amablement.

L'àvia materna d'en Pere, la Maria Lleonsí, era germana d'un notable músic de cobla i compositor de sardanes, en Josep Lleonsí que havia estat company de Josep Serra a l'orquestra La Principal de Peralada de gran renom llavors. Els dos havien

Els avis materns d'en Pere Bufill: el seu padrí, en Pere Guanter - protagonista de *La Sardana de l'avi* i la seva esposa Maria Lleonsí. (Fotografia de l'Esquirol, cedida per en Pepitu Salvat i Guanter.)

d'esdevenir consogres quan la filla del darrer, la Margarida Lleonsí, es va casar amb en Joaquim Serra, el jove compositor que ben aviat passaria a ocupar un lloc davant entre les figures cabdals de la música per a cobla.

La senyora Margarida Lleonsí - que va morir l'any passat - m'havia contat més d'una vegada el bon record que servava de les seves vingudes de soltera al mas de la seva tia de l'Escala, on per la Festa Major es reunien tots els cosins.

En Pere Bufill -primera fila a la dreta- tocant el llaüt. Al seu costat, en Josep Clos, l'Alfons Clos (+) i en Rafel Sureda (+). Al darrere, de dreta a esquerra: en Quimet Piquè, en Martí Pascual Sagàs (+), en Pere Sala (+) i en Rafel Callol.
(Fotografia cedida per en Quimet Piquè)

En Pere Bufill va estudiar solfeig amb en Joan Lassús i suposo que el seu pare li va donar les primeres nocions de violí. En Quimet Piquè, incansable promotor d'activitats teatrals i musicals, va organitzar després de la guerra civil un conjunt integrat per instruments de pua, guitarres i cant que a les vetlles es reunien al taller de casa seva. En Pere Bufill hi tocava el llaüt, perquè no estava en condicions de tocar-hi el violí.

Però, al cap de poc, va anar a Girona a perfeccionar-se en l'ofici de sastre i ho va aprofitar per anar a classe amb un bon mestre de violí. Segons en Quimet Piquè els progressos aconseguits varen ser tan considerables que quan en Pere va tornar a l'Escala

*Se dedica aquesta primera sardana
 al futur compositor i pianista
 Lluís Albert com a testimoni
 de la meua amistat*

Pere Bufill

P. Bufill

La sardana del'avi

Encapçalament de la partitura per a piano de "La Sardana de l'avi",
 amb dedicatòria autògrafa de Pere Bufill
 al "futur compositor i pianista Lluís Albert".

va deixar de tocar el llaüt passant a ser el violí solista del conjunt. A més, estudiava el saxo, preparant-se així per ingressar a la cobla-orquestra La Principal de l'Escala.

Ja és sabut que la nit de Nadal hi havia el costum a la nostra vila de posar "lletreros" a les façanes de les cases. Un d'aquells anys tots havien estat al.lusius a pel.lícules de la temporada. Doncs bé: la dèria d'en Pere era tan pública i notòria que a casa seva n'hi van col.locar un que deia: "Música de ensueño".

Jo, llavors, ja decidit a dedicar-me professionalment a la música estudiava al Conservatori del Liceu, de Barcelona. Durant les vacances, en Pere i jo, que érem gairebé de la mateixa edat -ell tenia mig any més- compartíem les aspiracions artístiques comunes.

L'estiu de l'any 1943 en Pere es va atrevir a fer una sardana. Em va fer ofrena de la partitura per a piano amb una dedicatòria i em va demanar si em veia amb cor d'instrumentar-la per a cobla. Tant

En Pere Bufill tenia un caràcter molt alegre i li agradava fer tabola. En aquesta fotografia del 21 de març de 1943 el veiem en primer terme, simulant dirigir. Al seu costat, anant cap a l'esquerra, l'Anton Sureda, en Josep Comas, en Miquel Puig, en Frederic Ballester (+), en Carles Guinart (+), la Montserrat Sureda, en Rafel Mas, en Miquel Moriscot i en Francisc Bigarós.
(Fotografia cedida per en Miquel Puig).

l'un com l'altre érem uns aprenents. Tots els coneixements que ell tenia d'harmonia eren les nocions que havia mal après en un tractat sobre la matèria escrit per Hugo Riemann, editat per l'Editorial Labor dins la seva col·lecció d' iniciació cultural. Com gairebé totes les obres d'aquell pedagog alemany estava mancat d'aplicació pràctica. No cal dir, doncs, que la sardana en qüestió estava farcida de faltes des del primer compàs. Quant als meus coneixements d'instrumentació per a cobla , en aquells moments es limitaven als que havia adquirit de manera autodidacta a base de copiar partitules de sardanes disposant-les sobreposades; compàs per compàs, en forma de partitura. Malgrat això, vaig acceptar l'encàrrec d'en Pere i, enllestida la instrumentació, una nit que La Principal de l'Escala tocava a la Platja ens hi vam presentar tots dos amb les partitules a punt, demanant-los si volien interpretar-la. Els músics van mirar els papers amb desconfiança i el pare Vilà em va preguntar amb posat sorrut:

XAVIER SOLÉS POCH

Ctra. Closa del Llop, 68

Tels. (972) 77 12 86 - 10. 42. 45 17130 L'ESCALA

Arboles Frutales
Forestales y de Adorno

Vivers Moner

Fax 972-56 02 61

☎ 56 00 33
17 483 BÀSCARA (Girona) ☎ 77 13 26
17 130 L'ESCALA

Joan Palau

Pintor Joan Massanet, 74

L'Escala

Tel. 77 18 05

ELECTRICITAT, AIGUA,
CALEFACCIÓ

TABACS

**FRANCA
PELLICER**

C/. del Port. 53
Tel. 77 16 23

L'ESCALA

HOSTAL - Restaurant
Can Català

Pça. Catalunya, 1 - Tel. 52 01 83

L'ARMENTERA

BAR
Caravel·la

La Platja

L'Escala

CASA POU

AVDA. MARITIMA D' L'ESCALA (GIRONA) TEL. N. 77 02 67

- ARTICLES PLATJA
- MARROQUINERIA
- BIJUTERIA
- SOUVENIHS
- ROBA DE PLATJA
- JOGUINES
- PELL

- Ja s'ha tocat alguna vegada aquesta sardana? No ens feu fer el ridícul: que no anem a parar als rocs tot just de sortir ...

Jo, veient que si deia la veritat no la tocarien, vaig fer el cor fort i jugant-m'hi el tot pel tot em vaig arriscar a respondre amb aplom:

-Sí, sí. Ja la van estrenar a Barcelona.

Va ser així com els músics -encara que no gaire convençuts- es van disposar a tocar-la. Quan vaig sentir l'entrada del flabiol em va venir un gran baticor tement ser el responsable d'un desgavell imminent i haver de passar per la vergonya que la cobla hagués d'interrompre l'audició entre els xiulets i les riallades dels assistents.

Mes, quan van començar i vaig comprovar que els primers compassos sonaven més o menys tal com jo havia imaginat l'emoció fou tal que ja no vaig poder fixar-me en cap detall fins a arribar al cop final. Quan una quinzena d'anys després la vídua de Joaquim Serra -del qual vaig ser deixeble d'instrumentació- em va fer l'honrosa distinció de demanar la meva col.laboració per al pròleg de l'edició del seu "Tractat d'Instrumentació per a cobla", vaig revelar aquesta primera experiència meva.

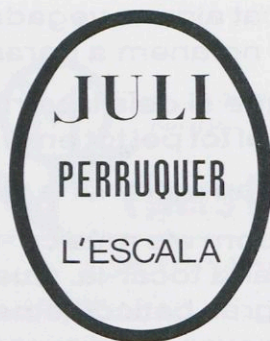
Comentant ara la facècia amb els amics Xiquet Sala i Rafel Callol, ex-components de la nostra dissolta Principal que encara recorden perfectament aquella audició, em confessen rient que ja temien que els havia enganyat.

En Pere la va batejar amb el nom de "La sardana de l'avi", en record del seu padrí, l'avi Guanter. Malgrat totes les deficiències harmòniques i instrumentals, aquella primera audició es va salvar gràcies a la inspiració de la línia melòdica.

Ara transcorreguts cinquanta anys, he pensat que l'Aplec era una bona avinentesa per tal de reestrenar "La sardana de l'avi", oferint-la en una nova versió harmònica i instrumental correcta que ens faci evocar amb nostàlgia el record d'aquell malaguanyat músic que l'Escala va perdre amb la mort prematura d'en Pere Bufill i Guanter.

Lluís Albert

CLINICA DENTAL
Oswaldo Angel Ragusa
 Dr. en Odontologia
 C.O.E.C. Nº 1930
 Pl. Catalunya, 15 L'ARMENTERA
 Pl. Major, 4 VERGES
 c/ José Vilaseca, 67 CALONGE
 Tel. 972 65. 22. 73.

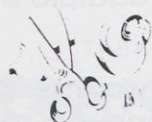

La Torre, 41, 1.^a
 Teléfono 77 01 18

Santa Màxima, 29
 Tel. 77 04 78

L'ESCALA

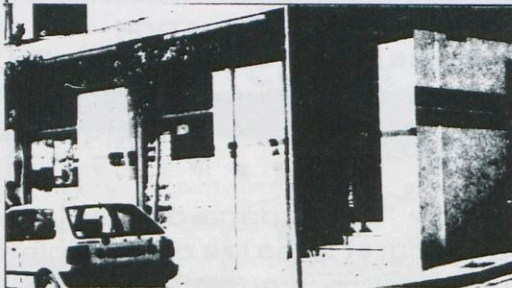

SASTRE

Francesc Torrent

c/. Riera, 42
 Teléfono 77 01 67

L'ESCALA

PILAR FRANQUESA

Avda. Girona, n.º 3 - Tel. 77 06 46

L'ESCALA

MICHELIN

CITROËN

GARATGE FERRER, S.L.

Servei Oficial MICHELIN
 Agent CITROËN

C/. Closa del Llop, s/n.
 Tel. 77.12.64 - Fax 10.35.94

17130 L'ESCALA

Celler
Restaurant

Varietats de carns
 a la brasa

Pa amb tomàquet
 i pernil

Vins naturals

CA L'HEREU

PLATJA DELS RIELLS
 Carretera Barcelona, 2-4
 Teléfono 77 10 74

L'ESCALA

FARMÀCIA

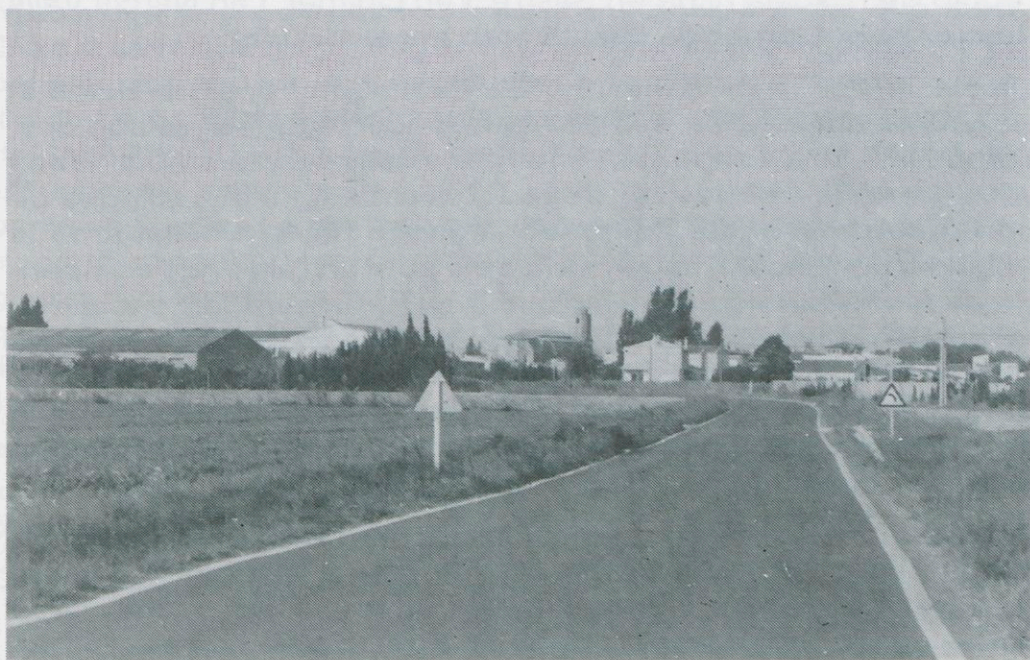
SALVADOR ALARCON BLASCO

Carrer del Port, 44
 Teléfono 77 13 75

L'ESCALA

L'ESCALA - L'ARMENTERA

Es troben a cinc quilòmetres de distància a vol d'ocell i si no tenen els termes municipals fronterers és per l'allargament estrany i una mica absurd de dos pobles llunyans que els van tancant a l'Est i Oest fins a deixar que es toquin en un puntet del vell camí a Cinclaus, talment com si fos un cordó umbilical. I potser ho sigui, perquè durant tota la nostra vida, ja una mica llarga, hem copsat una relació molt afectiva entre els nostres dos pobles. Quines en poden ser les causes? Pensem que algunes, però potser la més important pugui ser la notable quantitat de joves que s'han casat al llarg de molts anys i que ha generat, ací i allà, infinitat de parentiu de tots graus.

L'Armentera.

Vista panoràmica des de la carretera de Sant Pere.

També és evident que que som i hem estat sempre ben predisposats a ajudar-nos i a entendre'ns. Per què sense haver-nos-ho de dir, hem coincidit a no deixar introduir a les nostres rotllanes les estranyes innovacions aparegudes temps ha?

La col.laboració en el futbol ha estat present en moltes temporades, quasi sempre amb jugadors escalencs a l'equip de l'Armentera i no pas per guanyar diners sinó per companyonatge, per afició i algun sopar. Els anys que seguiren a la guerra civil, l'obsequi més preuat era un pa de dos quilos a cada jugador, ja que escassejava i a l'Armentera n'hi havia. Permeteu-me esmentar noms d'aquests amics que ens feren fruir moltes tardes de bons partits (demanem perdó si hi ha alguna mancança) : Solé, Galan, Diego, Torrent, Sagàs, Fiscorn, Canons, Bigarós, Ciset, Cisó, Pitu Arturo, Colomeda, Anton, Nasi Sabadí, Mallart, Rafel i Josep M Sabadí, Pintiadó, Castells Calí, Joan Angel, germans Falgàs, Pinete, , Martínez, germans Ros (Moble), Quintana, Cortal, Marquet, Pascual, Bosch, Moya, Fuster, Farigola, germans López, Mas, Païet... D'altra banda d'armenterencs que jugaren amb l'equip de l'Escala hi ha en Sastre, i en Quimet i en Narcís Valls (oncle i nebot, ambdós casats amb escalenques).

L'excel.lent grup de cantaires "Els Pescadors" ens han delectat amb força actuacions, sempre ben concorregudes i aplaudides. També la "Coral Empòrium", mentre existí comptà amb algunes veus armenterencs i ens obsequià amb algunes vetllades de bon record. Quantes i quantes vegades havíem ballat amb la Principal de l'Escala, tant en un poble com en l'altre? La companyia de teatre dirigida per en Quim Piqué (malauradament efimera) actuà magistralment a l'Armentera. La festa de Santa Màxima -abans amb l'obligat sopar de peix a l'antiga fonda de ca la Nieves del carrer del Port-, els balls i el cinema de Pequín, l'Aplec, la quina del CER, les sardanes a la Platja i qualsevol altra avinentesa sempre han estat una agradable ocasió d'anar a l'Escala.

Regularment, a voltes en temps difícils, hem intercanviat productes. El peix de l'Escala arriba de bon matí a l'Armentera, fresc, gairebé viu. El Barretó amb la seva veu rogallosa cridant: "Apa dones qui en vol, qui en vol...!" passava per tots els carrers. I el Viu, i en Ximinis, i l'Estrella, i les dones amb les saboroses anxoves i altres que no recordem. En sentit contrari viatgen els fruits del camp, generalment el dia de mercat, diumenge.

Fou metge de l'Escala durant tota la seva vida l'armenterenc Dr. Isern; també els músics Vilà, pare i fill, i les actuals farmacèutiques Pietat Colomer i M. Rosa Planas. És constant l'intercanvi de persones entre ambdues poblacions per raons de treball.

Servem viu en el record un fet que els escalencs grans deuen conèixer però els joves potser no. Com aquest cas, si és que hi fou, no en coneixem cap més. Creiem que honora l'Escala i que l'enalteix. Permeteu que us el contem. Feia poc que havia començat la guerra civil, temps tràgics per a tots, però més per als religiosos de la nostra zona, perseguits, empresonats, i sovint assassinats. Mossèn Carles era el capellà de l'Escala, vellet, una minsa personeta segurament fet amb pasta de sant, però que tenia una notable personalitat. El comitè i els milicians (en Rave-nisses?), autoritats del moment, el protegiren, l'instal·laren junt amb la seva neboda Cristina en una casa situada en el carrer General Poch, al costat del Port d'en Perris i hi muntaren vigilància permanent per tal que no s'hi introduís cap perillós element foraster (és en aquesta situació que el coneguèrem i, malgrat la nostra diferència d'edat, fou l'inici d'una bona amistat que durà fins a la seva mort). Però algú no devia estar-hi gaire conforme. El capellà dormia en una habitació de la planta baixa rera una finestra enreixada de ferro colat, encarada exactament al carrer de Sant Pere. Des d'aquest, en plena nit, li dispararen un tret de Màuser que anava recte just on ell dormia. La bala topà en una barra de la reixa i a terra en caigueren dos trossos. Al matí hom trobà la càpsula unes cinquanta passes carrer amunt. Tota la guerra romangué a la mateixa casa sense cap més contratemps, que sapiguem, i quan s'acabà, fou restituït rector de la perròquia fins a la seva mort pocs anys després. Sabem que féu favors importants a persones que havien estat milicians i de la FAI.

Per l'armenterenc l'atractiu de l'Escala és innat. Hi va delitós i en torna amb recança. Sempre n'ha conegut tots els racons. És a casa seva.

Desitgem un bon aplec a tothom.

Pere Ros

RESTAURANT

L'Avi Fren

Especialitat
en peix fresc i marisc
SOM PESCADORS

Passeig Lluís Albert, 7
Tel. 77 12 41
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

boutique

NELÈNE

Maranges: 15 - Telefon 77 00 73
Monturiol 2 - Telefon 50 16 70

L'ESCALA
FIGUERES

**LUIS FUMADÓ BOTELLA
SERVICIO
RENAULT**

c/ Closa del Llop, s/n
Tel. 77 23 01 - 17130 L'ESCALA

**ÒPTICA
ARLÀ**

C/. Gràcia, 17 - Tel. 77.09.86
L'ESCALA (Girona)

MOTOS BOSCH

VENDA - REPARACIÓ
RECANVIS DE
MOTOS I BICICLETES

c/ Ave Maria, 13 - c/ Sant Pere, 67
Telèfon 77 06 45 - 17130 L'ESCALA

IKEBANA

FLORS I REGALS

Carrer del Port, 18
Telefon 77 15 03 L'ESCALA

Susana Alonso
OR I PLATA

Taller de joieria on l'or i la plata
prenen forma

C/ Maranges, 19
Tel. 77 01 63
17130 L'ESCALA

**Ortopedia
Técnica
AXIS**

CONFECCIÓ I VENDA DE TOT TIPUS
D'APARELLS ORTOPÈDICS
PLANTILLES I CALÇATS ESPECIALS
BASTONS I FAIXES ORTOPÈDIQUES

Tècnic Titulat

Avda. Ave Maria, s/n.

Tel. 77 12 10

L'ESCALA

Plaça de l'església, vista des del temple.

PEIXATERIA

XIFRA

c/. Sta. Màxima
Telèfon 77 01 45

L'ESCALA

NOVETATS

MARGARIDA

ARTICLES DE PELL
BRODATS
BATES I DAVANTALS

Maranges, 24
Telèfon 77 00 87

L'ESCALA
(Girona)

SPORTS

VILABRU
C/. DEL PORT, s/n (Galeries) • Tel. 77 04 40
L'ESCALA (Costa Brava)

R GUILOT

DROGUERIA - PERFUMERIA

Carrer del Mar, 10
Tel. (972) 77 04 86

17150 L'ESCALA
(Girona)

PERE-JOAN TORRENT

INSTALLACIONS: AIGUA - LLUM
GAS i CALEFACCIÓ

ELECTRODOMÈSTICS

Pompeu Fabra, 4 - Telèfon 52 02 13 - L'ARMENTERA

TORRES - APARTAMENTS - TERRENYS

A. Martí
A.P.I.

Delegat de la
«Mútua General de Seguros»

VENDES:

Telèfon 77 01 96 Cami Ample. 11
L'ESCALA

Souvenirs

ART I FERRO

ARTICLES DE REGAL
CERÀMIQUES
QUADRES DE NUSOS MARINERS
PINTURES
TERRISSA

Enric Serra, 3
Tel. 77.17.59
L'ESCALA

BAR P'ELLY

Carrer del Port, 36
Telèfon 77 00 01

L'ESCALA

La sardana és la dansa popular a Catalunya i en altres països de llengua catalana on s'ha generalitzat a partir dels primers anys del segle XX...

No se'n coneix l'origen exacte; hi ha qui li atribueix reminiscències d'una dansa grega...

Popularitzada la poesia de Joan Maragall "La Sardana", aquesta dansa esdevingué com una representació simbòlica de l'ideal catalanista...

Dansa catalana que ballen un nombre indeterminat de balladors agafats per les mans formant una rodona...

La sardana: cal renovar-la, modificar-la o promocionar-la?

CONVERSA AMB LLUIS ALBERT

Solament pel fet que l'Armentera i L'Escala són les úniques poblacions (no en coneixem cap d'altra) on es conserva la tradició de ballar les sardanes sense abaixar els braços en els curts, seria motiu suficient perquè en el programa de l'Aplec de la Sardana de l'Escala d'enguany, dedicat a l'Armentera, hi destíessim un espai en el qual en Lluís Albert, amb la seva habitual amenitat i reconeguda solvència, ens n'exposés el seu parer, però es dóna la circumstància que els dies 27 i 28 del proppassat febrer, va tenir lloc a Calella el "Primer Congrés del Sardanisme", convocat per la Federació Sardanista de Catalunya amb el lema "innovació, qualitat i expansió del sardanisme per a l'any 2000", en el qual s'han presentat, debatudes simultàniament, onze ponències amb els títols: "Ètica, imatge i qualitat", "Aplecs i ballades", "Promoció, directiva i associacionisme", "Formació

per a la dansa", "Concursos de colles sardanistes", "La cobla i la seva problemàtica professional", "Formació per a la música. Els conservatoris", "Concerts de sardanes i música per a cobla", "Els mitjans de comunicació i la sardana", "Formació per a la música. Les escoles de música" i "Les colles sardanistes com a forma d'associació".

Preferentment, posarem a la consideració d'en Lluís, algun dels punts qüestionats a Calella o bé en les vuit sessions territorials, prèvies al Congrés, celebrades durant els mesos de novembre i desembre a les poblacions de Reus, Terrassa, Girona, Ceret, Sitges, Lleida, Mataró i Barcelona, alguna d'elles qualificada de maratoniana. Però abans d'entrar en matèria ens passa pel magí una pregunta.

És la següent: Com és que per la teva condició d'historiador, de conferenciant, d'expert coneixedor de tota la temàtica relativa a la sardana, no vares presentar cap ponència en el Congrés Sardanista?

Josep Vilabré i Lluís Albert, en un moment de la conversa.

Bé, el motiu exacte pel qual no vaig ser-hi convidat, l'ignoro. Però suposo que coneixent els organitzadors els meus criteris no es podien pas exposar que la meva ponència fos completament oposada als seus propòsits.

Certament hauria estat la nota discordant. No s'hi podien pas arriscar.

Anem per una de les qüestions més debatudes i no precisament d'ara, sinó que ja fa temps que es proposa i fins i tot s'han portat a terme diverses experiències. Ens referim a escurçar les sardanes de les audicions, diguem-ne de plaça, convertint-les en set tirades en lloc de deu tradicionals, la qual cosa repercutiria en el fet d'interpretar-se nou sardanes en comptes de les sis que es programen ara. Què en penses, Lluís?

Ja coneixes el meu tarannà. En aquesta qüestió de la reforma de la sardana la primera consideració que he de fer és que tantes vegades que la sardana s'ha posat com a model de dansa de pau i de germanor, va en camí de convertir-se en la dansa de la discòrdia. Em sembla que aquest és un suprem argument que sospesat contra aquestes suposades i hipotètiques millores que hi volen introduir, si ho posem a la balança no falla la cosa. Seria molt lamentable que aquests actuals corrents innovadors, que sortosament no són acceptats per unanimitat, portarien inevitablement a la disgregació i al cisma i la sardana podria deixar de ser un dels senyals d'identitat de Catalunya. Seria espantós que ja no tingués vigència el que va dir, per exemple l'historiador Josep Benet l'any 1985 : "Una vegada més la sardana, la nostra dansa nacional, és signe d'unitat de la nostra nació catalana que res no ha pogut destruir. Una mateixa dansa nacional, un mateix idioma, una mateixa bandera, un mateix nom, un mateix nom per a un mateix poble". Després d'això poc caldria afegir-hi, però em vull permetre d'insistir que la tradició és comparable a un mur de contenció contra les innovacions. Compleix la mateixa missió que el mur d'una resclosa que conté l'embassa-

ment. Si cometéssim la insensatesa de fer un foradet en aquesta resclosa, només per deixar passar una mica d'aigua ens passaria que amb la pressió s'engrandiria el forat, s'esmicolaria la resclosa i la riuada seria imparable. Bé, doncs això és el que els passaria als que ara s'accontenten només en la reducció de la sardana a set tirades en comptes de deu.. D'aquí poc temps serien desbordats pels qui volen solucions molt més dràstiques, com ja ara, per exemple, no manca qui insinua que si les repeticions dels primers curts i dels primers llargs no tenen altra missió que la comptabilitat senzillament es podrien suprimir i anunciar prèviament a les audicions els tiratges de les sardanes. És a dir, que aquest ball del seny, que cada vegada s'ha dit que a Catalunya fins ballant compten, ja s'hauria acabat. El que fa pànic d'això és que la sardana d'aquí a pocs anys podria quedar reduïda a les tres o quatre tirades que tenen actualment els discos, cosa que podria repercutir en deteriorament de les cobles, en molts aspectes. Ho confirma un fet molt significatiu: l'any 1959 en la primera jornada d'Estudis Sardanistes a Montserrat, convocada per l'Obra del Ballet Popular, es va proposar la reducció d'una tirada. Ara ja se'n proposen dues més. Seguint la mateixa progressió dintre trenta anys podrien ser una realitat els nostres catastròfics presagis.

Mira, als que proposen tot això potser els manca una mica d'imaginació de cara a la previsió de futur i una mica també de coneixements històrics, perquè hi ha un precedent històric molt alligador, com és el cas del contrapàs: una dansa centenària curiosíssima que si encara existís seria un dels documents més importants de la cultura mediterrània, que el segle passat es va començar a trobar massa llarg.

Malament quan les coses es troben massa llargues, que vol dir avorrides. No és que les coses ho siguin, és que s'ha canviat, vol dir que el que va canviar fou la mentalitat de la gent. Com passa ara amb la sardana, que hem estat dient

que era la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan i ara resulta que és la dansa més lletja de totes les danses que es fan i es desfan, que està plena de defectes. La pobra sardana no ha canviat, som nosaltres que hem canviat d'apreciació. Bé, doncs, el contrapàs es va començar a tisorar d'un costat i de l'altre i no en va quedar res. L'última vegada que es va ballar el contrapàs aquí a Catalunya va ser l'any 22, el tercer diumenge de setembre, diada de Santa Reparada, que la meva tia, Victor Català, va donar un premi als vells de la comarca que encara es recordessin de ballar-lo. Si en aquell temps hi hagués hagut gent prou immobilitista com jo, encara tindríem el contrapàs, del qual conservo la música. Jo no dubto de la bona fe d'alguns d'aquests innovadors, algun d'ells el conec de fa molts d'anys i per la confiança que em mereixen suposo que si aquestes propostes anti-tradicionals haguessin estat fetes en el temps franquista dimanades d'organismes del règim, tals com per exemple "Educación y Descanso" o el "Sindicato Nacional del Espectaculo", tots ells haurien posat el crit al cel, i amb tota la raó, perquè hi haurien endevinat una malèvola intenció disgregadora. Es allò de divideix i venceràs. Com molt bé afirma la dita llatina "la tradició és l'arrel de l'arbre de la Pàtria".

Suposo, Lluís, que no has acabat els arguments i que podries continuar aprofundint, però hem de tenir un espai limitat a la publicació i no ens podem allargar massa. Per acabar, podries emetre un judici sobre la "sardanova", interpretada juntament per una cobla i un conjunt amb guitarres elèctriques i percussió?

Naturalment que no he acabat els arguments, podria allargar-me moltíssim. Permete'm només anotar una dada molt significativa. Es tracta d'un fragment de la resposta d'Aurell Capmany, quan l'any 1947 varen qüestionar-li si la sardana devia evolucionar amb el temps. Va respondre: "La mobilitat del temps, res ni ningú no la pot parar, però sempre serà coneixent qui intenti evitar-ho. Si amb tota probabilitat fa un segle que es va crear la nostra actual sardana, no és un

deure conservar-la tal com ens la van transmetre els nostres avantpassats i procurar que puguin heretar-la futures generacions?. Els qui mantenen pretensions de reformar-la, sens dubte no la milloren, abans la desfiguren. És de presumir que contra la força del pas del temps i de l'interès dels innovadors, quedaran sempre fidels enamorats de la nostra dansa que procuraran mantenir amb fermesa, com fins ara, la manera de ballar la sardana". Pel que fa a la "sardanova", no tinc prou elements de judici per a emetre un veredict, però he de dir que sortosament hi veig poques possibilitats.

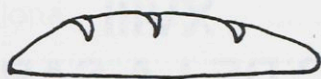
Hauríem de poder escoltar una de les sardanes anomenades clàssiques en aquesta nova versió per a poder-ne apreciar els avantatges o inconvenients i fer-ne comparacions. De tota manera pel que he pogut escoltar, l'autenticitat de la melodia queda molt deformada.

Aquesta nova sonoritat contrasta amb l'opinió donada per Ricard Strauss, el gran simfonista alemany, quan va dir referint-se a la cobla: "És el major impacte rebut com a oient de música".

Si hem de treure conclusions d'aquesta conversa, que hem hagut de deixar diguem-ne inacabada, ja que el tema donava per molt més, hem de coincidir que en Lluís Albert és aferrissadament oposat a tota mena de renovació o modificació de la sardana. Del que no hem parlat és d'intentar donar-li més difusió, detall en el qual també estaríem d'acord a afirmar que n'està mancada. Quant a la reestructuració amb l'ampliació d'instruments, tot i haver-nos respost de manera escarida, la seva opinió és suficient per a tenir-ne un criteri concret, avalada precisament per la personalitat que l'any 1992 va ser distingida amb la "medalla al mèrit musical", per la seva tasca de recerca i difusió de la música sardanista.

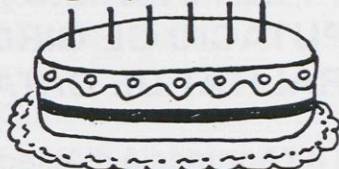
Moltes gràcies, Lluís, per la teva informació.

Josep Vilabré

FLECA
PASTISSERIA

SANCHO

L'ARMENTERA

Tel. 52 0182

Bodega Can Ratxelet

Ctra. Vilademat-Palafrugell, Km. 4,5 - Tel. 77 01 26 - L'ESCALA

XVIII APLEC DE LA SARDANA DE L'ESCALA

**ORGANITZAT PEL C.E.R. L'ESCALA
PATROCINAT PEL MAGNÍFIC AJUNTAMENT,
DIPUTACIÓ DE GIRONA
I GENERALITAT DE CATALUNYA.**

Aplec adherit a l'Agrupació d'Aplecs Sardanistes
de les Comarques Gironines

30 de maig de 1993

DEDICAT A LA VILA DE L'ARMENTERA

PROGRAMA

Matí a 2/4 d'11

1- F .. Amics de Sarrià	Conrad Saló
2- M .. Petita	Manel S. Puigferrer
3- C .. Cantant la festa	Artur Riembau
4- F .. De puntetes	Agustí Borgunyó
5- M .. Aplec jove	Jordi Molina
6- C .. Som i serem	F. Mas Ros
7- F .. Floretjada	Pere Mercader
8- M .. Fadrinalla	Pere Massats
9- C .. A la font del beu i tapa	Pau Sicart
10- F .. El sereno	Josep Coll
11- M .. A saltar	Pau Marons
12- C .. Poncellina	Josep Saderra

Tarda a 2/4 de 5

1- F .. Rambla de Badalona	Josep M ^a Tarridas
2- M Jorn Alegre	Josep Serra
3- C .. Volgut Pare	Carles Santiago
4- F .. Grans amics (estrena)	Josep Hostench
5- M L'Armentera casa meva	Josep Masó
6- C .. La sardana de l'avi (re-estrena 1943)	P. Bufill-Ll. Albert
7- F .. Estimat amic (obligada fiscorns).....	J. Ferrer-E. Vilà
8- M Aquell rossinyol (obligada tenora)	Ricard Viladesau
9- C .. Sa llevantada (obligada tenora)	Joan Puig
10-F .. Roses d'estiu	Lluís Pujals
11-M Per cireres Sant Climent.....	J. Ventura Tort
12-C .. Sils i soms a Mas Ros	Joaquim Soms
13 Conjunt l'Armentera	Agapit Torrent
14-F .. Aromes de Queralt	Josep M ^a Vilà
15-M Saltant les roques	Jaume Vilà
16-C .. La plaça del firal	J.Vicens "Xaxu"

**COBLES
CADAQUÉS
MARINA
FOMENT DE LA SARDANA**

Nit a les 11 al Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova"

**GRAN BALL DE NIT
AMENITZAT PER L'ORQUESTRA "MARINA"
AMB L'ELECCIÓ DE LA PUBILLA
DE LA SARDANA DE L'ESCALA 1993**

LI FACILITEM
EL DESENVOLUPAMENT DE LES SEVES ACTIVITATS
ARREU DEL MÓN
MITJANÇANT EL NOSTRE GRUP
Grup Deutsche Bank

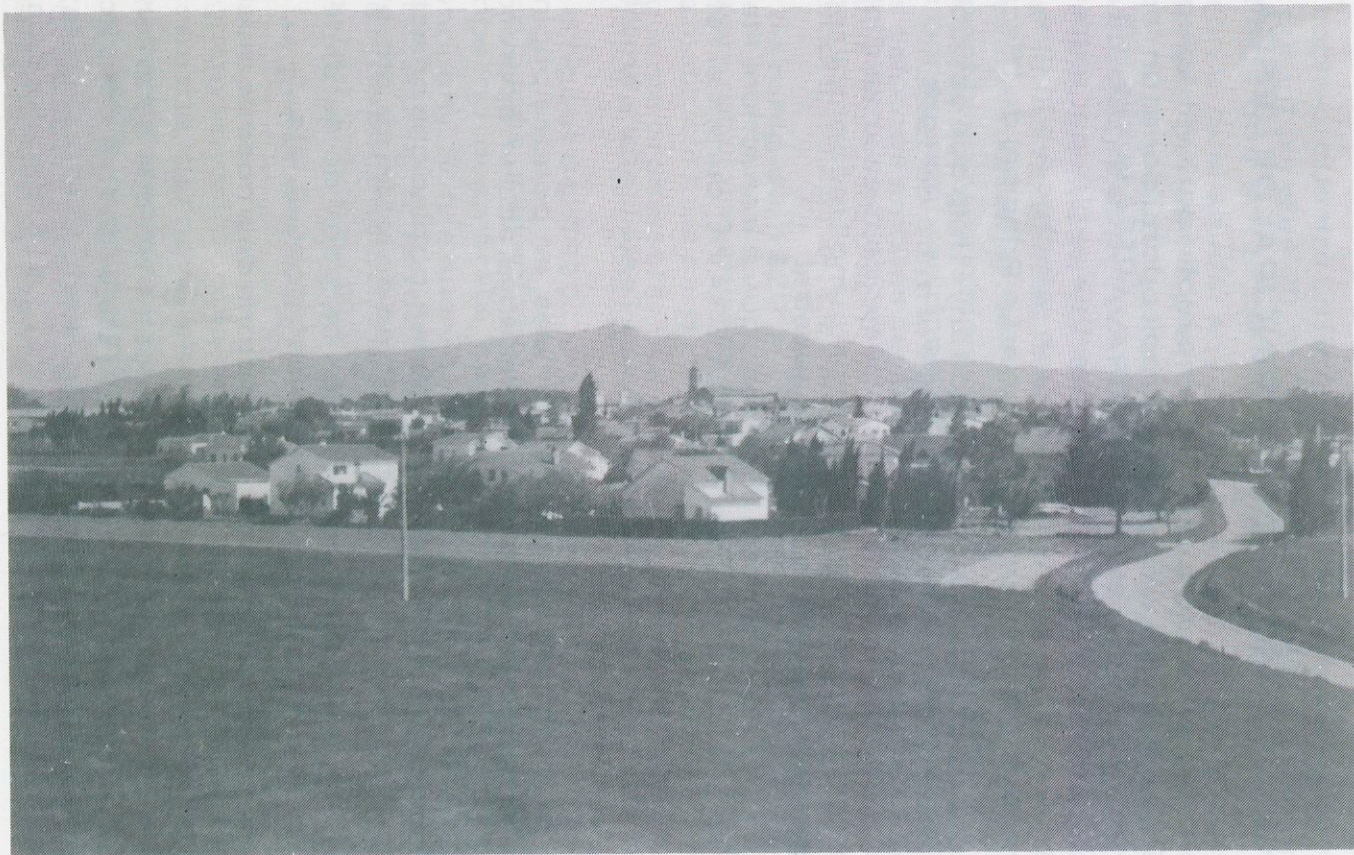
Bancotrans
Grup Deutsche Bank

ELENA

MODA. ESPORTS. ARTICLES DE PLATJA.
REGALS. FOTOGRAFIA I PESCA

RIELLS

Avda. Riells, 58 - L'ESCALA
Tel. 77 17 52

Vista de l'Armentera en un dia de tramuntana. Al fons la serra de Verdera.

SEGUINT ELS PASSOS DE LA PRINCIPAL DE L'ESCALA

En ocasió de la publicació del llibre amb motiu del XVIII Aplec de la Sardana de la nostra vila, he cregut molt oportú donar un repàs als exemplars de la revista "COSTA BRAVA" -que es publicà a la nostra població a finals del primer quart de segle- per extreure dels mateixos totes les notícies que fan referència a la que fou durant molts d'anys la nostra orquestra, La Principal de l'Escala.

Corresponen aquestes notícies als dos anys i mig que es publicà l'esmentada revista: de l'agost de 1919 al març de 1922.

Què més voldríem nosaltres que disposar de més anys d'informació de premsa per tal de poder oferir un molt més ampli repàs cronològic de la vida de la nostra orquestra!

La nostra feina no es limita a altra cosa que a transcriure literalment tot el que aparegué a la "COSTA BRAVA" durant el referit període.

Com veureu, respectem el seu català i l'estil literari, emfàtic i florejat, propi d'aquella època.

Això ens permetrà de tenir totes reunides, en poques pàgines, les diverses notícies que, durant aquells anys, anaren apareixent en el quinzenari escalenc.

Elles ens parlaran dels lloguers que tenien, poblacions on actuaven, èxits que obtenien, elogis que rebien de tot arreu, etc, etc...

També veurem on s'interpretaven les ballades de sardanes a l'Escala, qui les organitzava, el seu ressò popular, etc...

Dit això, anem a seguir, per tant, la trajectòria dels nostres músics:

15 d'agost del 1919

La cobla-orquestra "La Principal" de nostra vila que tants llores va arreplegant aquesta temporada, té els següents contractes durant el mes d'agost i Setembre propïment: 15 i 16, Cistella; 17 Avinyonet; 24 i 25, Orriols; 31 Terrades; 2, 3, 4 i 5 l'Escala i 8, Jafre.

14 de setembre del 1919

La cobla-orquestra La Principal de nostra vila ha sigut contractada durant els dies 20, 21, 22 i 23 del corrent, per amenitzar els festeigs que la vila de Bagur celebra amb motiu de sa Festa Major, la qual aquest any promet ésser més lluida que en anys anteriors, doncs els preparatius són extraordinaris.

30 d'abril del 1920

La cobla-orquestra "La Principal" de la nostra vila volguent continuar la tasca artística que tant brillantment va començar l'any passat, ha reformat i seleccionat els professors que l'integraven, donant-hi entrada a elements que són garantia d'èxit. I com que les bones sembres donen fruits ben profitosos, veu ja premiat sos esforços amb les següents contractes per durant els mesos d'abril i maig; 25 d'abril, Cistella; 9 de maig, Garriguella; 15 maig, Riumors; 16,23 i 24, La Escala.

31 de maig del 1920

Havem rebut uns artístics carnets anunciadors d'aquesta simpàtica institució musical de la nostra vila, la qual està composta dels següents professors: Francesc Sala; Josep Ferrer; Pere Ferrer; R. Tasis Ferrer i Joan Esponellà.

15 d'agost del 1920

Amb la més gran activitat i reserva continuen els preparatius per a que no desmereixi de les d'anys anteriors la festa major d'enguany. Son ja quasi a les darreries del mes i encara no s'han publicat programes de cap mena. No obstant, sabem de certesa que hi ha contractades les cobles-orquestres "La Principal" de la vila i "Art Gironí" de Girona.

30 de gener del 1921

Enguany la nostra cobla-orquestra, es presentarà completament reformada, per haver entrat a formar part del seu elenc artístic, alguns professors nous, que a no dubtar per les referències que de ells tenim, donaran un bon reforç a la nostra institució musical.

La direcció artística estarà encomanada com en anys anteriors al intel·ligent jove en Francesc Sala Flaqué.

Desitgem a dita agrupació artística un seguit d'èxits.

La portada de la propaganda de la Cobla LA PRINCIPAL DE L'ESCALA de l'any 1919, a la qual fa referència la notícia que acabem de transcriure.

1 de maig del 1921

La nostra cobla-orquestra "La Principal" té per al vinent mes de maig les següents contractes: Dies 1 i 2, Sant Pere d'Assar; 5, La Escala; 8, Garriguella; 9 i 10, Capmany; 15 i 16, La Escala, diada de la festa de les espigues i 26 La Escala.

15 de juny del 1921

En la nit del diumenge dia 5 del corrent, va ésser donada una audició de sardanes per la nostra orquestra-cobla "La Principal" en la plaça de la Constitució, davant del Centre Social i Protector de l'infància, la que interpretà "La Font de Ventaola" d'en Quer; "La Cançó del Taper" d'en Casademont;; "Blancaneu" d'en Bou i "Camí de la Masia" d'en Vicens (Xaxu), corrent les despeses a càrrec de la "Secció Recreativa" d'aquesta societat. No cal dir que es varen veure concorregudes.

Contractada per la societat "Ateneu Obrer Català "de Sant Martí (Clot) el dia 24 del corrent, festivitat de Sant Joan Bta., la nostra orquestra "La Principal" donarà dues selectes audicions de sardanes en la comtal ciutat de Barcelona.

Sigui aquesta nova contracta una prova més del lloc que s'ha fet mereixedora l'orquestra de la nostra vila, i serveixi als ensembles per coronar una volta més amb el llorer de la victòria, el treball que venen realitzant en la propagació de nostra formosa dansa.

30 de juny del 1921

Ha sigut molt ovacionada la cobla-orquestra "La Principal" de La Escala, a Sitges, Barcelona i Portbou, on hi han deixat sentir el seu art durant els dies 23, 24, 25 i 26, respectivament.

A més està contractada a Perpinyà per els dies 10 i 11 del vinent mes. Davant de tals fets, no precisa cap clase de comentari.

En la nit del diumenge dia 12, va ésser donada en la plaça de la Constitució, davant del centre social i protector de la infància, una escollida audició de sardanes per "La Principal" de nostra vila, la que interpretà entre altres, "La Nit de l'Amor" d'en Morera i "La Barretina" una de les últimes produccions del compositor escalenc "el Xaxu".

Com de costum es vegeren bastant concorregudes.

30 de juliol del 1921

El dia 17 l'orquestra "La Principal" de la vila va començar una sèrie d'audicions de sardanes que varen ser interpretades en el nostre passeig marítim davant del cafè d'en Rafel Bofill, que va ser continuada el dia 24.

Organitzades per la nombrosa colonia estiuenca que's troba entre nosaltres, es toquen ben sovint sardanes en el nostre incomparable passeig marítim, les quals es veuen en extrem concurregudes.

Va ésser molt celebrada a Perpinyà "La Principal" d'aquesta vila on va desgranar-hi bells repertoris de concerts i ballables entre els quals no hi mancaren les sardanes que no obstant l'afició i bon desig puntejaren amb molta dificultat.

De retorn de les terres franceses, va ser contractada a Portbou per donar-hi audicions de concerts i sardanes, i on feia pocs dies també hi havia sigut molt aplaudida.

Cadires de balca, armilles, cares serioses, cervells plens de notes, director jove centrant les mirades ja estudiades dels seus companys,...
Era la nostra Orquestra a l'any 1925.

1 de setembre del 1921

L'orquestra "La Principal" de La Escala s'ha vist distingida amb les següents contractes per complir el proper setembre: 2, 3, 4 i 5 a La Escala; 11 i 12 a Corsà; 16 i 17 a Torroella de Fluvià; 18, 19 i 20 a Verges; 22 i 23 a Sant Mori; 24 i 25 a Barcelona.

15 de setembre de 1921

No som nosaltres solament els que dirigim merescuts elogis a la nostra cobla. "La Sardan", periòdic barceloní, ha inserit en sa primera pàgina, un fotogravat del personal artístic de la mateixa al que acompanya una breu però lloable inscripció. Demés, en ses pàgines publica un article dedicat a la mateixa. Ultimament, és "La Veu de Sant Martí" de Barcelona també, que elogia la nostra cobla. D'ell són les següents ratlles:

"El mestre Martin, en el transcurs de la seva conferència: "Alabà les formoses institucions del Empordà, les cobles i d'una manera particular "La Principal" de La Escala que justament acompanya a la cantatriu en la preciosa sardana "Per tu ploro". Aquí l'oració fou delirant i l'entusiasme que despertà era verament emocionant. Després de repetir-la la cobla executà "La Pubilla Empordanesa" i "La Santa Espina" amb un amor i entusiasme difícil de reflexar en aquesta resenya".

I les següents:

"... Cal remarcar que la primera audició de sardanes anà a carrec de la notable cobla "La Principal" de La Escala que ens deixà encisats per la mestria amb que toquen.

15 de novembre del 1921

Finint, tal volta, les audicions de sardanes que amb tanta assiduitat han vingut organitzant els dies festius alguns joves del "Centre Social i Protector de la Infància" el dia 16 d'aquest mes, l'orquestra de la vila va fer-nos sentir un selecte programa en la plaça davant del local social. La concurrència va ser nombrosa, com sempre.

La nostra Orquestra, en plena actuació, en una processó de Corpus dels anys cinquanta. En ella apareixen, entre d'altres, els tres components de la saga dels Vilà, pare i dos fills, i l'últim de la saga dels Sala, l'actual "Xiquet".

Tot el que acabem de llegir és un petit botó de mostra de la llarga vida que tingué la nostra orquestra. La seva actuació i presència en moltes poblacions de Catalunya i del sud de França, donava peu perquè es parlés de l'Escala, donant-li un toc d'importància ja que no totes les poblacions podien presumir de tenir una cobla.

El que sí fou una pena, que aquesta desaparegués.

No és ara i aquí moment i lloc per analitzar-ne les causes, que són moltes i diverses. Sí que a primer cop de vista sembla un contrasentit, penso jo, que en temps de gran estretor econòmica del poble i de les seves institucions, es pogués mantenir una orquestra i, en canvi, quan va arribar la prosperitat que ens portà el turisme, desaparegués precisament la nostra orquestra, quan a Torroella, per no anar més lluny, encara en tenen.

Ja dic que això és un parlar i el tema és prou més complicat com per poder-lo solucionar amb quatre ratlles. Què més voldríem!

Ricard Guanter

La publicitat de la nostra orquestra sempre tenia molt a veure amb el mar, el nostre mar.

Record

ARTICLES REGAL

CUYAS - OLIVERAS

Venda de material fotogràfic

C/. Enric Serra, 9 - 13
Tel. 77 21 60

C/. Maranges, 27
Tel. 77 04 25

L'ESCALA

Avgda. Montgó, 2
Tel. 10 32 41

Avgda. Montgó, 10
Tel. 77 23 89

RIELLS

Cta. L'ESCALA - TORROELLA

Hostal Garbí

RESTAURANT-HOTEL

BAR MUSICAL

Passeig Marítim - L'ESCALA
Terrassa ajardinada (davant del mar)

c/. Santa Màxima, n.º 7
Tel. 77 01 65

L'ESCALA
(Girona) (Costa Brava)

Pere Cosp Bassegoda

Anna Rabert Camps

CARNISSERIA

c/ Nou, 26 - Tel. 52 01 72

17472 **L'ARMENTERA**

FLOREJADA

*Ens és la Sardana
com flor que no mor
i el seu goig emana
sentiments d'amor,*

*com l'eterna jove
que ens alegra a tots
i de grat comprova
elogiosos mots*

*quan ens vibra a l'aire
el to del seu cant
i tot bon dansaire
va repuntejant.*

*Al formar l'anella
encaixant les mans
ella, sempre bella
ens fa més germans.*

*Per ser tan florida
dels quatre costats
és molt exhibida
d'aquells ponderats,*

*i sempre mimada
del nostre Empordà
avui és preada
de tot català.!*

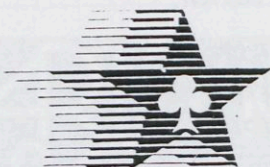
J. Giralt Noguera

EXCLUSIVES BELLCAIRE, S.A.

CONGELATS - GELATS - PASTISSERIA

Ctra. L'Escala, s/n. - Tels. 78 82 38 - 78 81 18
17141 BELLCAIRE d'Empordà (Girona)

MÀQUINES RECREATIVES TIPUS B
VIDEO-JOCS
PIN-BALLS
BILLARS AMERICANS
ATRACCIONS

C/. Close d'en Llop, s/n.
L'ESCALA (Girona) ESPAÑA

EUROGAME, S.A.

Tel. (972) 77.05.12
FAX: 34-72- 77.25.73

CAIXA DE CATALUNYA

comparteix la vostra festa

Mobles
SANCHO

Av. Closa d'En Llop, núm. 1 (davant gasolinera)
Tel. 77 04 85 - L'ESCALA

Ballada de sardanes a la plaça de l'Armentera a principis de segle
(Foto Esquirol, cedida per l'Arxiu Municipal de l'Escala)

COMPOSITORS QUE FIGUREN EN EL REPERTORI D'AQUEST APLEC AMB SIGNIFICACIÓ ESPECIAL

Josep Mª Vilà i Saliner (1890-1969)

Nascut a l'Armentera, on inicià els estudis musicals amb l'avi Duran el Rei, ingressà de molt jovenet a la cobla La Principal de l'Escala, de la qual no es mogué fins que es jubilà. Es casà amb Àngels Comas i al cap d'un any d'haver nascut el seu fill Jaume es traslladà amb la família a residir a l'Escala d'on procedia la seva esposa.

Tocava la trompeta i fou professor d'aquest instrument a més del solfeig. Entre els seus alumnes s'hi comptaren els fills Jaume i Josep Mª i un altre armenterenc, Josep Ros, que exercí tota la carrera de músic entre La Selvatana i La Principal de Cassà amb diverses alternatives. A aquest darrer també li ensenyà l'ofici de sabater.

Compongué una trentena de sardanes, moltes de les quals, com la més coneguda "Pirineu", continuen interpretant-se amb èxit.

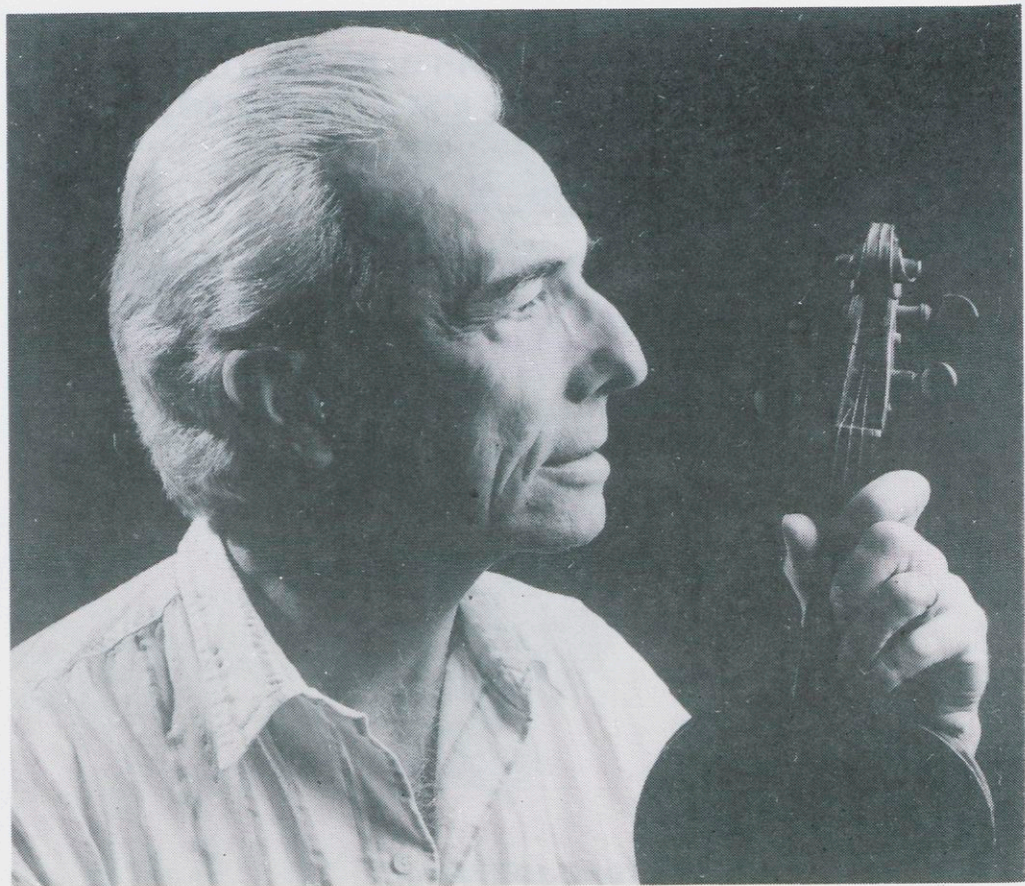

Jaume Vilà i Comas (1917-1977)

Armenterenc de naixement, a partir de l'any ja visqué sempre més a l'Escala. Aprenqué solfeig i trompeta amb el seu pare, i als quinze anys ja tocava a Verges, on formà part de la cobla Emporitana fins l'any 1936.

El 1939, junt amb el seu pare i el seu germà Josep M^a, tocà amb la cobla de l'Escala fins a la seva dissolució l'any 1956. Després passà a La Principal de Figueres en la qual romangué fins al 1970 en què s'hagué de jubilar per malaltia.

És autor de dotze sardanes, molt conegudes i presents en els repertoris de les cobles, tals com "Empar", "Saltant les roques", "Gentil escalenca", etc.

Agapit Torrent i Batlle (1923 - 1991)

Va néixer a Figueres on féu els estudis musicals. Aprenqué piano i violí amb el mestre Enric Sans. Als quinze anys començà a tocar en diverses orquestres i l'any 1946 entrà a formar part de la cobla La Selvatana. Tres anys més tard inicià un període en què, integrat en diverses orquestres i agrupacions musicals de renom actua per Europa, Orient Mitjà i Amèrica. El 1970 entra a La Principal de la Bisbal en la qual seguirà durant 16 anys. Durant aquesta tongada la cobla bisbalenca actua ininterrompudament a l'Armentera per la festa de Santa Cristina, i devia ser quan s'inspirà per compondre la sardana "L'Armentera" que serà tocada de conjunt.

Es autor d'una vintena de sardanes, algunes d'elles premiades en els concursos més prestigiosos.

Josep Masó i Quer (1925 - 1991)

Nasqué a l'Armentera i fou un dels alumnes més avantatjats de l'avi Duran.

Fou un excel·lent instrumentista de fiscorn, trombó i violí. Començà a tocar l'any 1939 amb l'orquestra Bohèmia de Pau Rossinyol de Castelló d'Empúries. Després tocà a les cobles Alba de Girona, Iris de Salt, La Principal d'Olot, La Principal de La Garrotxa, Amerense, La Principal de Sant Feliu de Pallerols i finalment La Principal de Llagostera.

Del 1955 al 1959 fou professor de música i director de l'Orfeó Popular Olotí.

Des que es va casar va residir a Olot.

Compongué més d'un centenar de sardanes, generalment dedicades a llocs on havia actuat i algunes d'elles especialment a la seva vila nadiua com la que escoltarem en aquest present aplec "L'Armentera, casa meva". Per la seva qualitat, en té moltes d'enregistrades en disc.

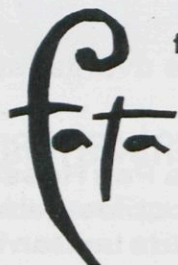
BANCA CATALANA

C/ DEL PORT 19

CAMPING / CARAVANING

L A S
Dunas
C A M P I N G
C A R A V A N I N G

fata morgana discoteca sant pere pescador

Ap. de Correus, 23
17130 L'Escala, Girona
Tels.: (34-72)520011/520400
Fax: (34-72)550046

Carrer Enric Serra, 1 - Tel. 77 01 34
Carrer Ave Maria, 59 - Tel. 77 00 80

L' ESCALA (COSTA BRAVA)

RONDALLES DE VORA DEL FOC

Que per què el nostre Empordà és arreu conegut amb el bonic sobrenom de "Palau del Vent" ?

Meteorològicament parlant, tots el provoquen; ara bé, en la vostra pregunta, hi ha -almenys així ho penso- una intenció subjacent; en una paraula, que desitgeu que l'explicació que el tema pugui donar-vos s'aparti una mica de la que a l'escola us ensenyaren. És a dir, que seguint la pauta de les rondalles que us he explicat fins avui, tingui un caire més o menys idealitzat.

Evidentment, hi ha moltes formes de veure i considerar les coses; la -fins a cert punt real-assolida per l'ull humà, i la que pugui veure's a través dels ulls de l'ànima. És a dir, la mirada de l'empíric, contraposada generalment a la del teòric; en una paraula, que Ideal, Gust i Plaer, depenen majoritàriament del tarannà de cadascú.

Referent, doncs, als vents -que tant sembla que us interessen-, us diré que hi ha una gran diferència d'origen entre ells. Els forans estan basats en fenòmens naturals; els del nostre mar i locals -segons visió poètica-marinera- són producte de la inspiració divina, tal com es narra en aquesta petita rondalla, que anomenarem:

"EL BOT DELS VENTS"

Retrotraient-nos a la nit dels temps, sabem que Ulisses, heroi grec i llegendari rei d'Ítaca, acabada que fou la guerra de Troia i abans de retornar al seu reialme, es dedicà a recórrer la Mediterrània, el sol món conegut d'aleshores.

Arribat que fou a les illes Eòlies, presentà els seus respectes a Eolo, déu dels vents, que s'estava escalfant al peu del volcà Stromboli, lloc de la seva estança.

**Carnisseria
i Xarcuteria**

J. PAGÈS

**ESTEM ESPECIALITZATS
EN PRODUCTES IBÈRICS**

Avgda. Girona, 56 - Tel. 77 21 81 - 17130 L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS

TITÛS

S. A.

CIF A 17.049578

Ctra. Viladamat a Palafrugell, Km. 7

Tels. (972) 77.04.04 - 508 - 584

17130 L'ESCALA (Girona)

TITOGRAMA

DIARIS - REVISTES - JOGUINES
LLIBRES - VIDEO-CLUB

Avda. Girona, 49
Telf. 10 36 16

17130
L'ESCALA

DIPOSIT DE BEGUEDES

Pere i Paulí Gironés Vicens - C.B.

VINS - AIGÜES MINERALS - REFRESCS EN GENERAL

San Miguel - Heineken - Aguila - Campo Viejo
Castellblanch - Canals Nubiola - La Casera
Vichy - Fontdor - Ribes - Granini - Pascual
Codorniu - Rabada

C/. Rubens, 7
Telèfon 77 03 70

L'ESCALA

Viatges **CANIGÓ** S.A.

Carrer Barcelona, 25
Tel. 20 25 53
17001 GIRONA

CREUERS

MARE NOSTRUM

EXCURSIONS MARITIMES
COSTA BRAVA

L'esmentat déu, per celebrar l'arribada de tan il·lustre hoste -que de temps, ja en coneixia la fama- l'obsequià amb gran plaer i donà grans festes en honor seu i del seu seguici.

Passaren els dies i les setmanes i congeniaren tant i tant, que Eolo oferí a l'il·lustre invitat tot el que un heroi podia desitjar; fins i tot, el comandament de tots els vents del món, dels quals era déu i senyor.

Ulisses, amb sentiment de l'ànima, es veié obligat a refusar totes les ofertes que el déu li feia, car li calia acomplir amb la seva missió de conèixer totalment el nostre mar, per tal d'establir-hi colònies comercials per a la seva pàtria Ítaca.

Arribat el jorn de la partença -rumb a Occident- Eolo l'acompanyà al vaixell amb seguiment de música i banderes i en veure que aquell sols es movia a força de rem, féu anar a cercar un bot de posar vi i emplenant-lo amb els vents que podien ser-li útils el regalà a Ulisses com a record de la seva estada i en prova d'amistat, tot dient-li:

"El vent que aquí dins hi ha
no podràs mai acabar-lo
et servirà per a vela navegar;
no el deixis però, mai escapar ...
jamai podries atrapar-lo!"

El present, consistia en tots i cadascun dels components de la nostra "Rosa de vents" i que indubtablement foren causa i principi de la navegació a vela.

Ulisses i els seus tripulants, contents de no haver de vogar, seguiren el rumb del sol cap a la posta. Dies i dies després, i havent ja deixat per "la popa" les illes de Còrsega i Sardenya, car havien passat per l'estret de Bonifaci i, en conseqüència, davant per davant de l'indret on posteriorment s'aixecà el poble d'Empúries (de Sardenya) - actualment Castell Sardo - es dirigiren, empesos pel gregal sortit del bot de vi en demanda de les costes d'Ibèria; és a dir, de casa nostra.

Atracats que foren a Cap de Creus, Sisifo, fill del déu Eolo -que els acompanyava- envejós del regal que son pare havia fet a aquell grec oriental s'escapolí amb el bot dels vents.

ADMINISTRACIÓ DE LOTERIA N.º 1

Isidre Pons i Rius

LOTERIA NACIONAL - LOTERIA PRIMITIVA

C/. Enric Serra, 3 bis, cantonada Maranges
Telèfon 77 05 52

L'ESCALA

INSTAMENT s.c.

X. BALLESTA
J. M.º CALLOL

punt de

servei

enher

tràmits
i
gestions

Ronda Pedró, 46 - Tel. (972) 77 06 49 - 17130 L'ESCALA (Girona)

FORN

EL PILANET

Camp del Pilans

L'ESCALA

Dermofarmàcia

ROSA MARIA BALLESTA

**Fòrmules
Magistral
Centre
d'Específics
Homeopatia
Ortopèdia**

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77'15 75 - L'ESCALA

DISTRIBUCIÓ DE BEGUDES

Tel. 64.24.24

CARNISSERIA FERMÍ VILÀ

Carrer La Torre, 43 - Tel. 77 14 02 - 17130 L'ESCALA

SERRALLERIA SUES, S.L.

REIXES, PORTES BASCULANTS,
DE BALLESTA I ENRROTLLABLES

Avg. Girona, 54 - Tel. 972 - 77.04.67

Pensió - Hostal Mediterrà

PERE BLANCH COLL

CARRER RIERA, 24
PARTICULAR RIERA, 25

Tel. España (972) 77 00 78
Inter. 34 - 72 - 77 00 78 - 17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)

Naturalment, fou perseguit per Ulisses i els seus i quan ja estaven a punt d'acorrallar-lo a les Afraus del Canigó; Sisifo ensopegà amb una pedra i caient-li el bot del muscle, se li despenyà per una cinglera, on quedà ben foradat, cosa que provocà la fugida dels vents que contenia i que, com digué Eolo "jamai serien atrapats".

Lliures que foren els vents, cadascun cercà un habitacle propi a casa nostra; així naixeren, i, comandats per la reina Tramuntana, visqueren al Palau de l'Empordà. Heus ací, doncs, l'apel·latiu de Palau dels Vents amb què es coneix la nostra plana.

I no puc pas acabar aquesta rondalla, sense fer esment d'una bella estrofa de la famosa sardana d'Enric Morera, "L'Empordà", que si mal no recordo, diu:

"Salut, salut, noble Empordà;
salut, salut, Palau del Vent,
portem el cor content
d'una cançó ...!"

J. Vicens Mención

J. Carns Joan

Avda. Montgo, 23 Tel. 77 27 01
Riells - L'ESCALA

CONFECCIONS
GENERES DE PUNT
JUYNAR

Carrer de Gràcia, 6
Tel. 77 07 47

Avda. Riells, 70
Tel. 10 32 86

L'ESCALA

Caixa de Girona

PERRUQUERIA

Maria

c/. Mig. 7
Telèfon 77 00 67

L'ESCALA

XAVIER PIQUER MORENO

ARTICLES DE TENNIS DE TAULA

Passeig de la Mare de Déu del Coll, 59 - 61, 5è. C
Tel. 219 35 61 - BARCELONA

Hostal «El Roser»

HOSTAL MIRYAM
HOSTAL REINA

* *

Restaurant

ESPECIALITAT EN PEIXOS I MARISCOS

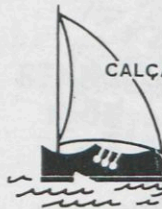
Calefacció Central - Aire acondicionat - Obert tot l'any
Parking Particular - Habitacions amb T.V. color

Darrera l'Església, 9

Tel. 972 - 77 02 19 - FAX 77 09 77

L'ESCALA

- Costa Brava (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

Pintor Joan Massanet, 10

Tel. (972) 77 02 53

17130 L'ESCALA

(Costa Brava - Girona)

Restaurant "El Roser 2"

ESPECIALITAT EN PEIXOS I MARISCOS

Viver de Llagostes i Mariscs

Local refrigerat - Davant del mar - Obert tot l'any
Garatge Privat

Passeig Lluís Albert, 1
Tel. (972) 77 11 02

L'ESCALA

Costa Brava - (Girona)

MONGETES I ANXOVES

Aquest Aplec de la Sardana, amb especial dedicació a l'Armentera, ens obliga a parlar dels nostres veïns, sempre tan amics i sempre diferents; unes diferències que han servit per a complementar-nos, perquè les produccions d'allà tenien el contrapès en els elements abundants d'aquí, com per exemple: carn i peix, tomates i oli, mongetes i anxoves,...

Armenterencs i escalencs tenim un origen comú, no hi ha dubte; els mateixos ancestrals progenitors, els Indiketes, pobladors de la gran plana litoral, que en el segle IV Festus Avenius els descriu així:

"...gent forta, resistent, àgils i destres, rudes,
d'estatura mitjana, pellfosca, de cabell cargolat..."

que ben aviat assimilaren l'impacte hel·lenístic de la civilització mediterrània.

Però deixem de banda les arrels llunyanes i apropem-nos a les afinitats i diferències com a viles.

El règim municipal català sorgeix de les campanyes de reconquesta dels terrenys ocupats pels musulmans, quan a l'entorn d'un castell o monestir s'arrecerava la població. En consolidar-se la Marca a la franja litoral, Carlemany va nomenar primer comte d'Empúries, Ermenguer, el 812; en el pujol entre el grau del Ter Vell i les boques del Fluvià es construïa el temple de Sant Martí

L'Armentera en el bell mig del pla.

foto-video REYNÉS

Plaça Escoles, 3
Tel. 77 14 66 - L'ESCALA
Avda. Montgó, 7 i 9
Tel. 10 41 65 - RIELLS

BAR L'ESCLAPI

CERVESERIA
CAFETERIA
GELADERIA
ENTREPANS
COCKTAILS

Plaça Major, 1
Tel. 77 00 53

SANT MARTÍ D'EMPÚRIES

creperia • geladeria

Plaça Correus, s/n - Tel 77 26 02 - 17130 L'ESCALA (Girona)

CENTRE DE JARDINERIA

AGRO - QUÍMICS
MATERIAL DE JARDINERIA i HORT
FLORES, LLAVORS i PLANTES
REGS PER ASPERSIÓ manual i automàtic

INTERFLORA

Avgda. de Riells, 20
Telèfon (972) 771271

17130 L'ESCALA
(Girona)

JO PA

náutica

Closa del Llop, 116
Tel. (972) 77.07.55 - Fax (972) 77.09.04
E-17130 L'ESCALA (Girona)

TINTORERIA RENTAT EN SEC

PAQUITA

Germans Masferrer, 13 - Tel 77 06 70
L'ESCALA

Port La Cloa - Tel. 77 02 83
L'ESCALA

JOSEP RIBAS VILA

ELECTRICITAT • FONTANERIA
CALEFACCIÓ

Avgda. de Girona, 6 i Rubens, 2
Tel. (972) 77 06 55

17130 L'ESCALA
(Girona)

ja en el 834. Mentre, a la dreta del mateix Fluvià, a tres quilòmetres del mar, es fomava l'Armentera, amb l'església parroquial també dedicada a Sant Martí.

Com que els comtes d'Empúries i els monjos del monestir de Sant Pere de Rodes mantenien molt bones relacions (Inclús en el segle XI, Hug II era el comte i el seu germà Pere era l'abat del cenobi) no ens ha d'estranyar que l'Armentera passés pel domini del convent. Ho trobem documentat en la butlla papal de Benet VI, de l'any 974 on es confirma, entre els béns del monestir: "...La villa Armentaria cum ipsa ecclesia Sancti Martini ..."

El nom "Armentera" significa *lloc de pastures* (llatí *Armentarius*). És un topònim molt antic. ("Arment", cap de bestiar gros: equins i bovins; "Armenter", pastor d'aquests animals).

I mentre els d'Empúries eren cada vegada més pescadors des dels estanys i aiguamolls fins a les platges i costa, els d'Armentera es feien més agricultors en ses terres fèrtils i productives.

Molts i semblants avatars suportaren les dues viles, tan properes, al llarg dels segles.

A finals del segle XVII, l'Armentera passà a possessió del comtat d'Empúries, essent comtes els Folc de Cardona, units matrimonialment al ducat de Medinaceli.

Quan en 1768 l'Escala esdevé vila pròpia, capital del municipi al qual ara pertany Sant Martí com a veïnat, sembla produir-se amb l'Armentera un cert distanciament, però mai una separació.

Després el turisme ha vingut a diferenciar-nos més; estrangers amb indumentàries estrofolàries han envaït la costa i l'Escala ha sofert transformacions en tots els aspectes.

L'Armentera, tot i adaptar-se a les noves tècniques perquè els seus generosos camps produïssin més i millor segons les conveniències de mercat, no s'ha deixat assaltar per gent forana i ha sabut mantenir, en les llargues vetllades casolanes, la vida de tertúlia de veïns i les partides de dòmino i botifarra, tot fumant lentament un cigarret i bevent amb parsimònia el cafè que es refreda.

I a l'Aplec tots junts, amb les mans enlaire, escalencs i armenterencs, més units que mai.

F. Sala Balaguer.

PIZZERIA

LA PALMERA

Carrer La Torre. 64
Telèfon 77 03 03

L'ESCALA

CUINA D'ESPECIALITATS
MARINERES

Ronda del Padró
Telèfon 77 02 87

L'ESCALA

ALIMENTACIÓ J.FERRER

ALDI

L'Armentera

**NOVETATS • TEIXITS
ARTICLES PER A LA LLAR**

E. Puig Giralt

Pintor Joan Massanet, 6 - Enric Serra, 4 - Tel 770352

L'ESCALA

Carretera s/n. - Tel. 78 80 12 - ALBONS

HOTEL - RESTAURANT

AMPURIAS

Telèfon 77 02 07 L'ESCALA

RESTAURANT

Riells de Dalt

NOVA DIRECCIÓ

Urbanització Riells de Dalt
Tel. 77 06 85
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES
SANITARIES I CALEFACCIO

J. Ribas Torrent

Carrer El Greco, 2
Telèfon 77 02 28

L'ESCALA

INSOMNI

Voldria poder cantar
una cançó molt bonica
d'amor, de joia i de pau.

Voldria poder somniar
que ja no hi haurà més guerres,
que l'home sap ja estimar.

Per això jo dic: si us plau!
que ningú no vulgui guerra
que visqui, visqui la pau.

I si un cas algú la vol,
que mori!, jo no vull guerra
i no portaré pas dol.

Jo només voldria cantar
fins a la darrera lletra
cançons per agermanar.

No hi pot haver llibertat
mentre hi hagi guerres nècies
fautores d'obscuritat.

Voldria poder somniar
que ja no hi ha odi en terra;
que l'home sap estimar.

QUE MAI MES NO HI HAGI GUERRES!.
Voldria poder somniar
que no somnio foteses.

Jaume Saderra i Riera

L'ESCALA, ABRIL 1993

PERFUMERIA

Llistosella

Concessionari de Perfums i Cosmètica
Nacional i Estrangera

Els hi ofereix els serveis d'Esteticiana

Maranges, 2 Avda. Riells, 54 L'ESCALA
Telèfon 77 03 67 Telèf. 77 24 24 Costa Brava

LLIBRERIA CAMP RABASSA

M. Ramió M.D. Castro i Fills

diaris - revistes - papereria

Foto professional i aficionat

Serveis immobiliaris

Canvi moneda

Av. Montgó, 41 17130 L'ESCALA

Tel. 34 72 77 15 53

Fax. 34 72 10 40 97

folgers

RENOVACIÓ I DECORACIÓ
D'ESTABLIMENTS

CONSULTING D'OBRES

Closa del Llop 31
Apartat de Correus 24
L'Escala tel. 77 04 71

PERRUQUERIA TORRENT PER HOMES i DONES

Carrer del mar, 3

Tel. 77 01 64

L'ESCALA

RALLYE HOTEL RESTAURANT - DISCOTECA

ESPECIALITATS CULINARIES - PIZZERIA
GRUPS PENSIÓ COMPLETA - LOCAL CLIMATITZAT
LES HABITACIONS AMB BANY COMPLET
TERRASSA - MOQUETE - CALEFACCIÓ - TELEFON
T.V. - SOLARIUM I DISCOTECA
SITUAT PASSEIG MARITIM

GHIBAUDI ESPAÑA, S.A.

Ctra. Figueres - Albenyà, Km. 4
Tel. 972 / 52 83 05 - 06 17730 LLERS - Figueres
Fax: 972 / 52 83 27 (Girona)

SUPER L'ESTANY OFERTES TOT L'ANY

Avda. Montgó, 64
Tel. 77 12 81

17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

MARAGALL I LA SARDANA - Per J. Armengol

Hi ha caràcters dels individus i de les comunitats que no serien remarcats pels propis posseïdors, habituats a comptar-los com part de la seva existència, si no fos que els són descoberts per qui aquests signes constitueixen una novetat. Quantes vegades no ens han fet valorar un objecte, un detall, una determinada forma d'obrar, els qui els copsen per primera vegada! Coses a les quals nosaltres mai no havíem donat importància justament pel fet de tenir-les a mà constantment, de saber-les de sempre, a còpia de ser-nos tan quotidianes.

Un cas semblant passà amb la sardana quan fa una centúria, i encara circumscrita pràcticament a l'Empordà, meravellava els forasters que la coneixien per primera vegada. I foren esperits selectes forasters que en feren l'apologia i l'exalçaren com als mateixos empordanesos no se'ls hauria acudit mai de fer.

Tal ens la glossà l'eximi poeta Joan Maragall en el conegut poema "La Sardana". Però també la descriví en prosa d'una manera mestrívola i més directa quan li escaigué de trobar-s'hi a l'Empordà. Una descripció que no tan sols no ha perdut gens de vigència, sinó que fins i tot creiem que és oportú de reproduir-la en uns dies en què se'ns està instruint ex cathedra sobre la sardana des de fora de l'Empordà. Heus ací què ens deia Joan Maragall fa prop d'un segle :

ALS EMPORDANESOS (fragment)

No sé per què, en aquest bell mig de plana empordanesa no m'hi havia mai aturat. Figueres i sa encontrada restaven sempre dins meu com una visió matinal, fugitiva i delitosa, com una primera carícia de retorn; però així tan determinada, que mai no em semblava entrar a la pàtria, si no hi entrava per aquest Empordà beaurat.

Més no coneixent sinó així la terra, altrament en coneixia la gent, que era conèixer l'animació de la terra, la terra mateixa i quelcom més que n'és el principal. De vosaltres sí que en coneixia bona cosa, i cada u em feia ben present l'encontrada, i tots plegats em referien més viva la visió delitosa que en tenia, amb l'amor humà de més a més, que és el diví de la terra. Us veia com a ella, oberts i lluminosos, francs, alegres, impetuosos i bon xic arruixats com

JOSEP GRABULOSA BASANTA

EXCAVACIONS

Camí Ample, 46
Tel. 77.25.51

17130 L'ESCALA
(Girona)

CALÇATS _____

Roseli

C/. del Mar, 2

L'ESCALA

ELECTRICITAT
LAMPISTERIA
ELECTRODOMÈSTICS

Jaume rivera

MAGATZEM c/. Pintor Rubens, 18
EXPOSICIÓ I VENDES c/. Ave Maria, 36
Tel. (972) 77 04 23 - L'Escala (Girona)

PEIXATERIA

COLL

Pintor Joan Massanet 52 Tel. 77 05 87 L'ESCALA

Joieria i Rellotgeria

J. Molinas

REPARACIONS - COPIES I TROFEUS ESPORTIUS

Carrer Pintor Joan Massanet, 26 - Tel. 77 05 48
L'ESCALA

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

TABACS

MATEU

Alfolí, 10 - Tel. 77 15 51
L'ESCALA

PIZZERIA - CREPERIA - CAFETERIA

la llesca

TAPES
PLATS COMBINATS

BILLAR
FUTBOLIN

Ave Maria, 5

Tel. 77 05 24

la vostra tramuntana, mes també fonamentalment fermes com la serra pirinenca, les arrels ferrenyes de la qual serpegen fonament pel vostre terror, i de front altiu i noble com ella.

I aquesta fermesa i altitud les veia resoltes en l'amplària de la vostra gran planura, penetrades per la proximitat del mar llatí que posa en tot això un esperit de somni i aventura i un record d'aquella dolça Grècia que us envià sos fills i posà així quelcom de la seva sang en la vostra, fent-vos hereus de llibertat antiga.

Terra de llibertat és el que jo en diria de l'Empordà per fer-ne tot l'elogi en una sola paraula; perquè en aquesta paraula llibertat, ben enfondida, s'hi troben totes aquelles virtuts vostres, i sols amb elles és digne un poble de ésser lliure. Com se sol dir de tots els catalans pot dir-se per excel·lència de vosaltres que cada u té un rei al cos. Digueu: -Sí que l'hi tenim, però de tal manera, que cada u respecta al rei que hi ha al cos del germà, amb la condició que tots respectin el que hi ha en el nostre. - I en aquesta mútua reconeixença es troba la veritable llibertat, i no n'hi ha pas d'altra que mereixi ben bé aquest nom.

Així la vostra sardana s'ha fet la dansa catalana, perquè és una dansa de reis; tothom hi va a una, però cadascú hi entra i en surt quan vol; i mentre és dins, es subjecta a la llei del seu compàs, que és com si diguéssim el ritme de la vida social, la llei igual per a tots i, no obstant, a mida de cada u; que el vell la dansa com a vell, el jove com a jove, la dona com a dona, el nin com a nin, sense que per això l'un embarassi l'altre, ni ningú perdi el majestuós acompassament del tot; i quan no el vol seguir més, marxa a son arbitri, deixant a llur plaer els que vullen seguir-lo; mentre hi és, es lliga a tots per les mans; mes les mans són franques de prendre i de deixar. Voleu entrar-hi?, la rodona s'obre i dues mans us prenen. Voleu sortir-ne?, aquelles mans us solten lliure, i la rodona, tornant-se a tancar, segueix impertorbable la seva rítmica llei. Feu el que vulgueu, mai no hi feu nosa perquè mai no hi feu falta; i a mercè d'aquesta santa llibertat la rodona s'eixampla i s'estreny, és xica o és grossa, és de tres o de tres-cents, però tan sardana fan tres-cents com tres; és unió i llibertat alhora; és la dansa federal que ajunta els homes lliures i els pobles lliures: és la dansa catalana.

Joan Maragall
(1860 - 1911)

BAR EL PORT

Tel. 77 03 34

PIZZES
PER A EMPORTAR

RESTAURANT SNACK BAR

MAR I CEL

Avda. Riells, 50 - Tel. 77 17 51

HOSTAL - RESTAURANT

C/. Gràcia 10 - Tel. 77 00 92 - L'ESCALA

Avda. Riells, 46 - Tel. 77 02 47 - L'ESCALA

CARNISSERIA - XARCUTERIA
PRODUCTES ARTESANALS
PROPIS

J. NAVARRO

C/. Ave Maria, 29 - Tel. 10 39 54

Especialitat
en peix
de la costa

Platja de Riells - Tel. (972) 77 02 39 - L'ESCALA

RESTAURANT

Pizzeria

Passeig Riells, 58 - Tel. (972) 77 28 86

L'ESCALA - Costa Brava

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECÇIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Víctor Català, 17 - Tel. 77 01 99 - L'ESCALA

BRILLANT CELEBRACIÓ DEL 25è ANIVERSARI DEL CER L'ESCALA COM A CLUB FEDERAT DE TENNIS TAULA.

El dissabte 19 de desembre tingué lloc a la Sala de l'estatge social de l'entitat, un emotiu acte commemorant els 25 anys del CER com a club federat de Tennis Taula i alhora la presentació del llibre que s'ha editat, relatiu a tot aquest període.

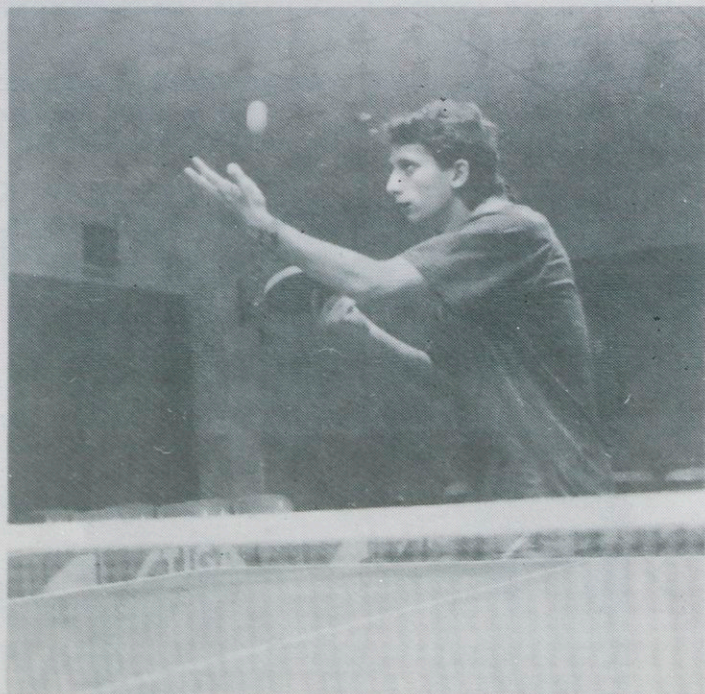
L'acte va ser presentat per en Josep Vilabrú i presidit per en Joaquim Ballesta i Fèlix Guanter, president del CER i delegat del Tennis Taula, respectivament; per Rafael Bruguera batlle de

Josep Vilabrú, durant la presentació de l'acte del 25è Aniversari del CER L'Escala com a club federat de Tennis Taula.

C.E.R.
L'ESCALA

TENNIS DE TAULA

25 ANYS COM A CLUB FEDERAT

Portada del llibre editat el mes de desembre passat,
amb motiu del 25è Aniversari del CER com a club federat.
A la fotografia de Joaquim Teixidor, s'observa el jugador local David González en el moment d'efectuar
un servei.

l'Escala, i Rafael Carmona, en representació del Patronat Municipal d'Esports; per Jordi Serra, President de la Federació Catalana; per Josep Gauchia, en representació de la Federació espanyola; per Martí Regincós, President de la gironina; i per Pere Illa, President del Col·legi d'Àrbitres de Girona.

Després d'una introducció per part del presentador i alternant amb breus parlaments del President del CER, delegat del Tennis Taula, President de la Catalana i l'alcalde, es lliuraren diplomes als 19 socis fundadors de l'Entitat, a la vuitantena de jugadors que han passat pel club durant aquestes temporades, als ex-Presidents del CER l'Escala, als dos àrbitres col·legiats de l'Escala, Josep Vilabrú i Salvador Simon, així com a les entitats representades, és a dir, Ajuntament de l'Escala, Patronat Municipal de l'Esport, les federacions gironina, catalana i espanyola, i el Col·legi d'Àrbitres.

El club va rebre distincions de Jordi Serra, en representació de la Catalana i de les territorials, i també del Patronat Municipal de l'Esport, del Col·legi Català d'Àrbitres i del Club Tennis Taula AVAP de Girona.

Angel Rodríguez, el darrer president del CER, rep la distinció de mans del recentment elegit President de la Federació Catalana, Jordi Serra.

Lluís Mallart rep molt efusivament el diploma com ex-president del CÈR de l'actual màxim dirigent de l'entitat, en Joaquim Ballesta.

Valeri Ballester rep la distinció com a ex-president del CER.

Finalment, en Joaquim Ballesta, President del CER, va fer entrega d'unes plaques commemoratives a Daniel Sabrià i a Fèlix Guanter, per la tasca i treball portats a terme aquests anys.

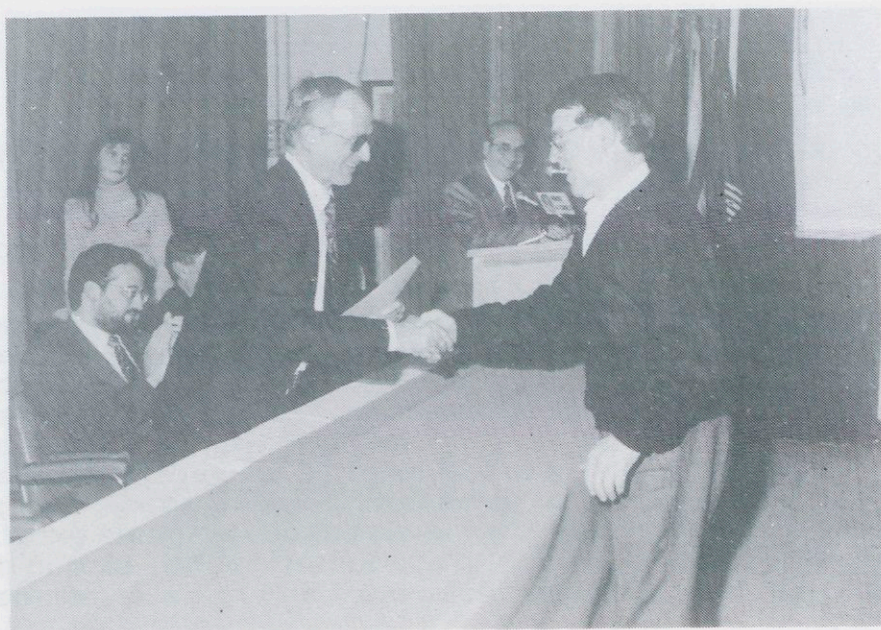
El llibret publicat, que consta prop de vuitanta pàgines i s'han tirat mil exemplars es va repartir a tots els assistents i se'n fa una difusió similar als altres llibrets que edita el CER per L'Aplec i per la Festa Major, és a dir, socis, anunciants i també pot ser adquirit a les llibreries al preu de 800 Pts.

La publicació inclou salutacions i escrits dels representants de les entitats abans esmentades, el soci número 1, en Lluís Vilabrú, es refereix als orígens del ping-pong a casa nostra, en Josep Vilabrú fa referència a curiositats i anècdotes i, finalment el delegat de la secció de Tennis Taula, fa un resum d'aquests 25 anys, temporada per temporada, així com una relació dels partits jugats en les vuit primeres jornades a divisió d'honor, categoria en la qual el CER milita per primera vegada i amb una excel·lent classificació, per cert, a punt d'acabar la 1ª volta - cinquè lloc - dades aquestes que foren destacades al llarg de la vetllada.

Cal destacar que va assistir la majoria de jugadors que han jugat en el CER - gairebé tots els que no pogueren fer-ho varen trucar

Instantània de la Sala de Trofeus del CER, inaugurada amb motiu de l'Aniversari, i que es troba just abans d'entrar a la Sala de Juntes.

Per Solés i Andreu, ex-President del CER,
rep el diploma del seu bon amic Josep Gauchia.

El nigerià Michael Adodo, decisiu en l'ascens del CER a divisió d'honor, no es volgué perdre ni l'acte ni el partit entre el CER i el Vic.
Per a ell van ser els més sincers aplaudiments de vetllada, ja que no oblidem que vingué expressament de La Corunya, donat que aquesta temporada juga amb el club SD Hípica.

- així com molta gent estretament relacionada amb el CER i les seves seccions, omplint completament la Sala.

Fou també especialment destacat el fet que fos present entre nosaltres el jugador nigerià Michael Adodo - actualment en el club SD Hípica - , que tingué una actuació decisiva en l'ascens del CER a Divisió d'Honor la temporada anterior i que es va desplaçar expressament de La Corunya per a no perdre's ni el partit CER-Vic TT ni l'entrançable reunió, a la qual ens hem referit.

Després de la mateixa, es va oferir un pisco-labis a la sala de ping-pong, a dalt, enmig d'un ambient distès i de canvi d'impressions entre moltes persones vinculades al club que no tenien ocasió de veure's des de feia temps.

En definitiva, l'acte va rebre els millors elogis i serà recordat amb molta estima per part de tots els que tinguérem l'oportunitat de ser-hi presents.

XÍLEF

Aspecte que oferia la taula presidencial, el dia 19 de desembre de 1992, moments abans de lliurar els diplomes Commemoratius a socis fundadors, jugadors i més distingits

Kalar

Carrer Enric Serra, 42
Tel. (972) 77 13 65
17130 L'ESCALA (Girona)

CONSTRUCCIONS

LI. Parramont

Closa d'en Llop
Telèfon 77 07 15

L'ESCALA

theo

imatge

PERRUQUERIA
ESTÈTICA

C/. Port. 43 - Tel. (972) 104022
17130 L'ESCALA

SALAONS SOLÉS, S.A.

ANXOVES DE L'ESCALA, SARDINA DE LA COSTA I CONGELACIÓ DE PEIX

Carretera de Palafrugell, s/n.
Apartat de Correus, 210

Oficina: 77 03 57
Particular: 77 03 63 - 77 03 25

17130 L'ESCALA
(GIRONA)

TELESTIL

SONORITZACIÓ - TV - VIDEO - HIFI
ANTENES - VIA SATÈL-LIT
SERVEI TÈCNIC

DISTRIBUÏDOR OFICIAL DE:
SONY, SALORA i PIONEER

c/ Joan Massanet, 74
Tel. 77 21 20

17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

Fincas
BALLESTA

Agustina Ballesta i Llinàs

XALETS • APARTAMENTS
VILLAS • BUNGALOWS

LLOGUER I VENDA
ASSEGURANCES
ADMINISTRACIÓ COMUNITATS

Apartat 125 - Av. Riells, 46 A. - Tel. 77 01 88 / 77 01 04 - Fax 77 08 40
17130 L'ESCALA (Costa Brava - Girona)

Argda. Ave Maria, 24
Tel. 77 22 26
L'ESCALA

INDEX

- 1 Salutació President del CER L'ESCALA**
- 3 Salutació Alcalde de l'Armentera**
- 5 Salutació Alcalde de l'Escala**
- 9 Fotografia Pubilla de la Sardana de L'Escala 1992**
- 13 La Sardana avui en dia (Pilar Pellicer)**
- 19 No els abaixarem! (Joaquim Armengol)**
- 25 La Sardana de l'avi, d'en Pere Bufill i Guanter
(Lluís Albert)**
- 33 L'Escala - L'Armentera (Pere Ros i Aulet)**
- 39 Conversa amb Lluís Albert (Josep Vilabrú)**
- 46 Programació**
- 50 Seguint els passos de La Principal de L'Escala
(Ricard Guanter)**
- 59 Florejada (J. Giralt i Noguera)**
- 62 Compositors que figuren en el repertori d'aquest Aplec
amb significació especial**
- 67 Rondalles de la vora del foc (J.Vicens i Mensión)**
- 73 Mongetes i Anxoves (F. Sala i Balaguer)**
- 77 Insomni (J. Saderra)**
- 79 Maragall i la sardana**
- 83 Brillant celebració**

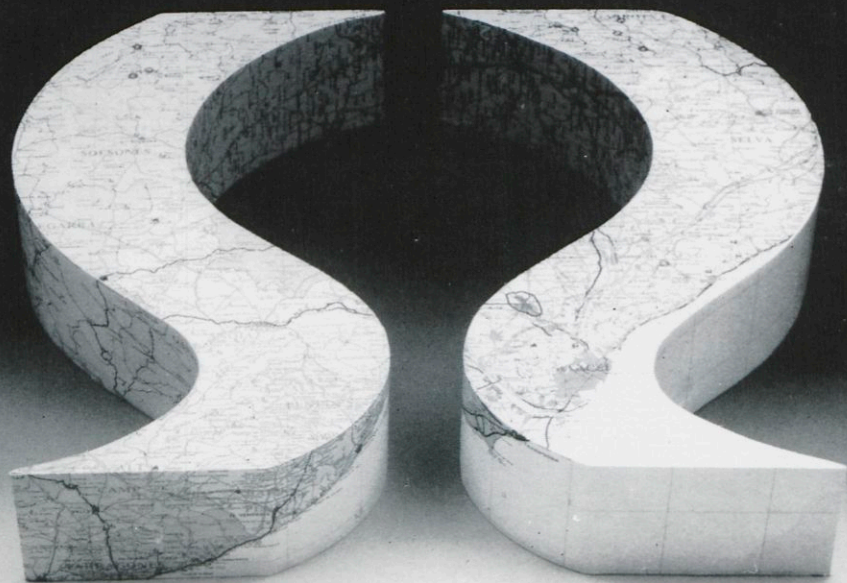
El nostre sincer agraïment a tots els qui han col·laborat en aquest butlletí, puix que gràcies a ells s'ha pogut portar a feiç terme.

NOTES:

La Comissió organitzadora es reserva el dret d'alterar aquest programa si causes imprevistes l'obliguessin a fer-ho.

Reg. 12.803

Sign CL 394.3 (467.1 EmA
L'Escola)
(06) Apl

Estem molt a prop

Des de 1859, la Caixa de Sabadell serveix amb eficàcia i professionalitat els seus clients. Estem a prop dels seus problemes, dia a dia, per aconseguir solucions a través d'un servei a la mida que li proporciona un doble interès: el financer per als seus diners, i el de l'atenció personalitzada per a vostè.

Estem molt aprop de vostè. A tot Catalunya.
Sempre ens trobarà al seu costat.

Caixa de Sabadell

EXCLÒS DE PRÉSTEC

assegurances

zurich

ESCALACENTER
Societat de Serveis Immobiliaris
Passeig del Mar, 4 - L'ESCALA (Girona) - Tel. 9-72.77 02 89 - FAX. 10 32 97

Royal

Insurance

assegurances

CL
(40
L'E
(0